

POZDRAV IZ BELE LJUBLJANE

Julij
1969
XXXVI

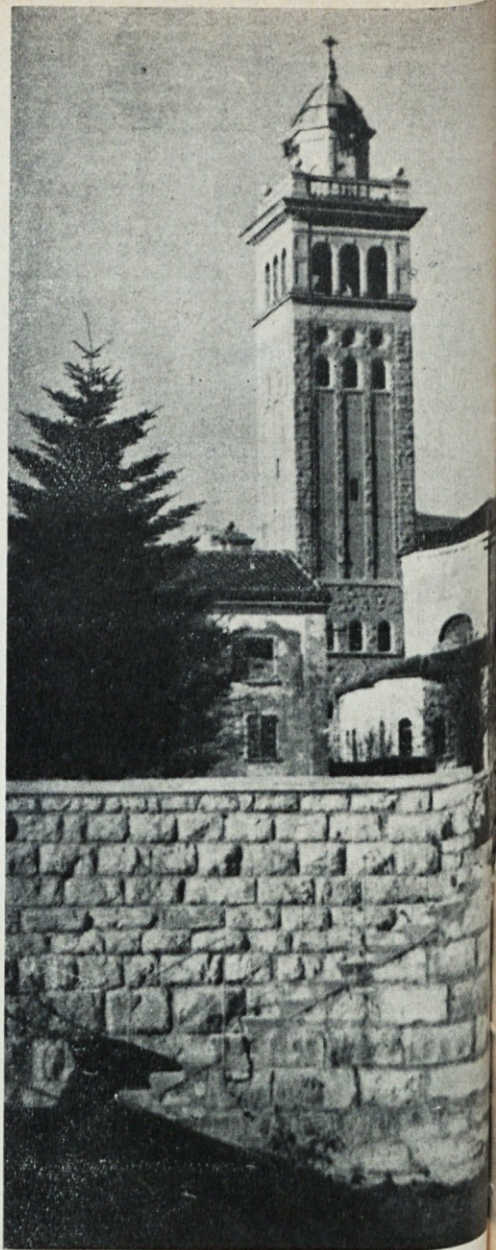
duhovno
življenje

la vida e spiritiva

Oración por las vocaciones

Oh Jesús, Pastor divino de las almas, que llamaste a tus apóstoles para hacer de ellos pescadores de hombres, atrae todavía a Ti a las almas ardientes y generosas de los jóvenes para hacer de ellos tus discípulos y ministros. Haz que compartan tu sed de Redención universal por la que renuevas tu sacrificio sobre los altares. Señor "siempre vivo para interceder por nosotros" (Hebr. 7, 25), descúbrelles los horizontes del mundo entero de donde se eleva la oración muda de tantos hermanos que piden la luz de la verdad y el calor del amor. Haz, que respondiendo a tu llamada, prolonguen aquí tu misión, edifiquen tu Cuerpo místico que es la Iglesia, sean "sal de la tierra" y "luz del mundo" (Mat. 5, 13). Extiende igualmente, Señor, tu llamada afectuosa a muchas almas femeninas puras y generosas. Haz que tengan sed de perfección evangélica y don de sí mismas al servicio de la Iglesia y de sus hermanos que necesitan de su ayuda y de su caridad. Así sea.

PAVLO VI

Sveta gora pri Gorici

duhovno življenje

Kje je kaj?

UVODNIK	386	Pavel VI. bo obiskal Afriko
BOGOSLUŽJE	388	Lik duhovnika po II. vaticanskem koncilu
	392	Krščansko življenje v naše domove
	400	Novi poročni obred
	426	Srce Jezusovo zopet opozarja na ljubezen
SVETO PISMO	408	Zakladi izraelske modrosti
SODOBNA VPRAŠANJA	414	Vprašujete — odgovarjamo
	436	Pavel VI. v Ženevi
	438	Lat. Amerika: bolečina in upanje Cerkve
ZGLEDI	401	Kardinal Beran — umrl
	402	Tomaž Merton — prerok premišljevanja
RAZNO	390	Apolo 10: dokaz velične Boga in ljudi
	406	Slovenik — kulturna ustanova
V DRUŽINI	416	Moji starši
	417	Družinski koledar
	418	„...ker smo se imeli radi“
	421	Družinska pošta
	423	Narodnost in zakon
ZA MLADINO	429	Mladi verujejo
	430	Čudovit je čas...
	431	Mladinska pošta
	433	Gospodarska podlaga za zakon
NOVICE	441	Med nami v Argentini
	445	Svetovne novice
	447	Slovenci po svetu
	448	Iz Slovenije

JULIJ (Julio) 1969

1969 - štev. 7

Leto XXXVI

PAVEL VI. BO OBISKAL AFRIKO

V mesecu juliju bo sveti oče obiskal Ugando v Osrednji Afriki.

To bo že osmo potovanje Pavla VI. Leta 1964 je romal v Sveto deželo in odšel na evharistični kongres v Indijo. Naslednje leto je bil v Severni Ameriki, udeležil se je zasedanja „Organizacije združenih narodov“ v New Yorku. Leta 1967 je spet odšel v Fátimo in v Carigrad. Lansko leto je bil na 39. svetovnem evharističnem kongresu v Kolumbiji v Južni Ameriki. Pretekli mesec pa se je mudil v Svici, v mestu Ženevi, kjer je sedež „Sveta cerkva“ in številnih mednarodnih ustanov.

V Afriko bo odšel zaradi dveh razlogov. Prvič zato, da bo v glavnem mestu Ugande, v Kampali, posvetil novo cerkev, ki bo po-

svečena v čast afriških mučencev, katerim je on sam podelil čast oltarja. Drugič pa, da se bo ob tej priložnosti sestal s predsedniki afriških škofovskih konferenc.

Z njimi bo pretresal sedanje stanje afriške Cerkve. Z njimi bo načrtoval cilje in pota, ki naj usmerjajo in vodijo črni kontinent.

Afriška Cerkev je doživela zanimiv razvoj. Za prvega apostola Afrike velja evangelist sv. Marko, Petrov učenec. Od drugega do četrtega stoletja je Afrika dala več cerkvenih pisateljev, prve puščavniške svetnike in tudi nekaj papežev.

Med učenjaki in pisatelji so znani: Origen, sv. Atanazij in sv. Ciril, svetilnika aleksandrijske šole; in na drugem bregu afriške

sredozemske obale Tertulijan, sv. Ciprijan in predvsem sv. Avguštin, eden največjih umov krščanstva.

Med puščavniki-svetniki so najbolj znani Pavel, Anton in Pahomij, ustanovitelj redovništva.

Med papeži, ki so izšli iz Afrike stoje: Viktor I., Melkijad, Gelazij I.

V petem stoletju je afriška Cerkev utonila. V senci je ostala več stoletij. Nova zarja je vstala šele v 19. stoletju. Med graditelji nove Cerkve je bil tudi naš misijonar Ignacij Knoblehar.

Danes je krščanstvo v Afriki, ki je skoraj trikrat večja kot Evropa, cvetoče. Vsak deseti Afrikanec je že katoličan. Od 330 milijonov ljudi jih 32 milijonov pripada h Kristusovi Cerkvi.

Afriška Cerkev ima sedem kardinalov in nad 300 škofov. Po enciga kardinala imajo te države: Tanzanija, Gornja Volta, Alžir, Južna Afrika, Egipt, Kongo in Madagaskar.

Oči Slovencev so zlasti uprte v Zambijo in na Madagaskar. V Zambiji je misijon slovenskih jezuitov, na Madagaskarju pa zori misijonsko polje naših lazaristov.

Afriška ljudstva se odlikujejo po svojem smislu za duhovnost, po spoštovanju človeškega dostojanstva, po čutu za skupnost in po ljubezni do družine.

Afriškemu izročilu lastna značilnost je tudi čast za družino. V tem pogledu moramo poudariti

nravno pa tudi versko vrednost ljubezni do družine, ki jo izpričuje še povezanost s predniki, kot se izraža v toliko in tako razširjenih oblikah češčenja...

To tako pozitivno gledanje na nravne in verske vrednote afriške tradicije ne preprečujejo, da ne bi videli tudi senc, ki jih Afrika danes kaže. Mislimo na izgrede in nasilnosti, ki so pretresli in pretresajo različne afriške dežele in povzročajo trpljenje in bedo. Kaj reči šele, kadar se nasilnost — kot se je na žalost tudi zgodilo — razraste v rodomor, ko se v meja iste države spopadejo skupine različnih narodnosti?..."

Naj prvi obisk Kristusovega namestnika afriški zemlji pospeši dan ureditve kontinenta. Naj prežene temo! Naj pripelje nove rodove v večno mlado Cerkev.

A. S.

LIK DUHOVNIKA PO DRUGEM VATIKANSKEM KONCILU

V adventu leta 1968 je izšla prva knjiga prenovljenega pontifikala z obredi za posvetitev diakonov, duhovnikov in škofov. S tem je v enem odseku, pa ne najmanjšem, uresničena želja koncila po reformi obredov.

V nagovoru pri presbiteratu, ki ga opravi škof, je nakazan lik duhovnika, kakršen naj bo v novi pokoncilski dobi. Nagovor se glasi takole:

„Predragi, ti naši sinovi, ki so vaši sorodniki ali prijatelji, bodo zdaj posvečeni za duhovnike. Premislimo, kakšno službo v Cerkvi bodo sprejeli.

Ni dvoma, da vse sveto božje ljudstvo sestavlja kraljevo duhovstvo v Kristusu. Vendar je sam naš veliki duhovnik, Jezus Kristus, izbral nekaj učencev, ki so v Cerkvi v njegovem imenu javno za ljudi opravljali duhovniško službo. On

sam, ki ga je poslal Oče, je poslal v svet apostole, da bi po njih in po škofih, njihovih naslednikih, trajno opravljali svojo službo učitelja, duhovnika in pastirja. Duhovniki pa so sodelavci škofovskega zbora; v duhovniški službi z njimi združeni, so poklicani za službo božjemu ljudstvu.

Ti naši bratje so vse to resno premislili in zdaj naj bi jih posvetili za duhovnike, da bodo služili Kristusu učitelju, duhovniku in pastirju, po njegovi službi se namreč zida in raste v božje ljudstvo njegovo telo, ki je Cerkev.

Postali bodo podobni Kristusu, velikemu in večnemu duhovniku. pridruženi bodo duhovništvu škofov, posvečeni bodo za prave duhovnike nove zaveze, da bodo oznanjali evangelij, vodili božje ljudstvo in obhajali božjo službo, zlasti pri Gospodovi daritvi.

Vi, predragi sinovi, ki boste posvečeni v duhovnike, pa kar najbolje izvršujte sveto učiteljsko službo po vzoru Kristusa učitelja. Vsem delite božjo besedo, ki ste jo sami z veseljem sprejeli. Premišlujte Gospodovo postavo, pazite, da boste verovali, kar boste brali, učili, kar boste verovali, in posnemali, kar boste učili.

Vaš nauk naj bo torej hrana božjemu ljudstvu, vaše zgledno življenje naj bo vernikom vir veselja, da boste z besedo in zgledom zidali hišo, ki je božja Cerkev.

Prav tako opravljajte službo posvečevanja v Kristusu. Po vaši službi naj se izvršuje duhovna da-

ritev vernikov, združena s Kristusovo daritvijo, ki se bo v evharistični daritvi po vaših rokah na oltarju nekrvavo darovala. Umevajte zato, kar delate, ravnajte se po tem, kar izvršujete. Ker boste obhajali skrivnost Gospodove smrti in njegovega vstajenja, si prizadevajte, da boste v svojih udih zati-rali vsako grešno nagnjenje ter ho-dili po poti novega življenja.

S krstom boste ljudi pridruževali božjemu ljudstvu, v zakramentu sv. pokore boste odpuščali grehe v imenu Kristusa in Cerkve, s svetim maziljenjem boste krepčali bolnike, obhajali boste svete obrede, v dnevnih molitvah boste darovali hvalo, zahvalo in prošnje ne samo za bož-je ljudstvo, ampak za ves svet: pomnite vedno, da ste vzeti izmed ljudi in postavljeni za ljudi v tem, kar se nanaša na Boga. Službo Kristusa duhovnika zato izvršujte vedno veseli s pravo ljubeznijo, da boste iskali ne svoje, ampak tisto, kar je Kristusovega.

Združeni s škofom in njemu podrejeni boste, dragi sinovi, iz-vrševali končno tudi vaš del službe Kristusu, ki je Glava in Pastir. Prizadevajte si zbirati vernike v eno družino, da jih boste mogli po Kristusu v Svetem Duhu pripeljati k Bogu Očetu. Vedno imejte pred očmi zgled Dobrega pastirja, ki ni prišel, da bi mu stregli, ampak, da bi stregel, ki je prišel iskat in re-ševati, kar je bilo izgubljenega.“

V nagovoru pri episkopatu pa škof posvečevalec med drugim re-če: „V škofu, ki ga obdajajo du-

hovniki, je v vaši sredi navzoč sam Jezus Kristus, naš Gospod, večni duhovnik, ki po škofovi službi ne neha oznanjati evangelij in deliti skrivnosti vere vsem vernim. Po škofovi očetovski službo dodaja in pridružuje Kristus nove ude svo-jemu telesu. Po škofovi modrosti in preudarnosti na zemeljskem ro-manju on vodi v večno srečo.

V Cerkvi, ki ti je zaupana, bodi zvest delivec Kristusovih skrivno-sti, voditelj in varuh... Z očetov-sko in bratovsko ljubeznijo ljubi vse, katere ti je Bog izročil...“

POLET
VSEMIRSKÉ
LADJE
APOLO 10:
DOKAZ
VELIČINE
BOGA
IN
LJUDI

Papež Pavel VI. je v sredo, 21. maja, poveličeval čudovit polet vsemirske ladje Apolo 10 proti luni. Dejal je, da je ta polet dokaz veličine Boga in ljudi, ustvarjenih po njegovi podobi in sličnosti.

„Kdo je človek, da je zmožen takih dejanj?“ se je vprašal papež in na svoje vprašanje odgovoril z besedami 1. Mojzešove knjige: „In Bog je ustvaril človeka po svoji podobi“ (1, 27).

Sveti oče, ki je vedno z občudovanjem govoril o severnoameriških in sovjetskih junaških poletih v vsemir, je 21. maja vzel polet, ki ga je opravil Apolo 10, za glavno snov svojega nagovora pri splošni avdiјenci v baziliki svetega Petra.

„Oči in misli vsega sveta spet spremljajo, vendar ob tej priložnosti z bolj živim zanimanjem, čudovit polet astronautov, ki z nepojmljivo naglico preiskujejo z majhne višine satelit naše zemlje, luno, mirno prijateljico naših noči in njen spremenljivi, hladni in srebrni obraz.“ Tako je papež govoril romarjem, ki so napolnili močno baziliko.

„Človek gleda, se čudi, upa, moli. Obzorje je postalo vsemirsko ne samo za naše telesne oči, ampak je obogatilo tudi naše znanje. Tako je, kot bi nas odprto okno v stanovanju našega vsakdanjega življenja povabilo, naj pogledamo ven, v vsemir, v nebo, v vesoljstvo.

Naši navadni pogovori so skoraj vedno navezani in prikljenje-

ni na prostor, na katerem živimo. Nismo vedno popolnoma zadovoljni ali veseli. Mnogokrat smo nemirni, zbegani.

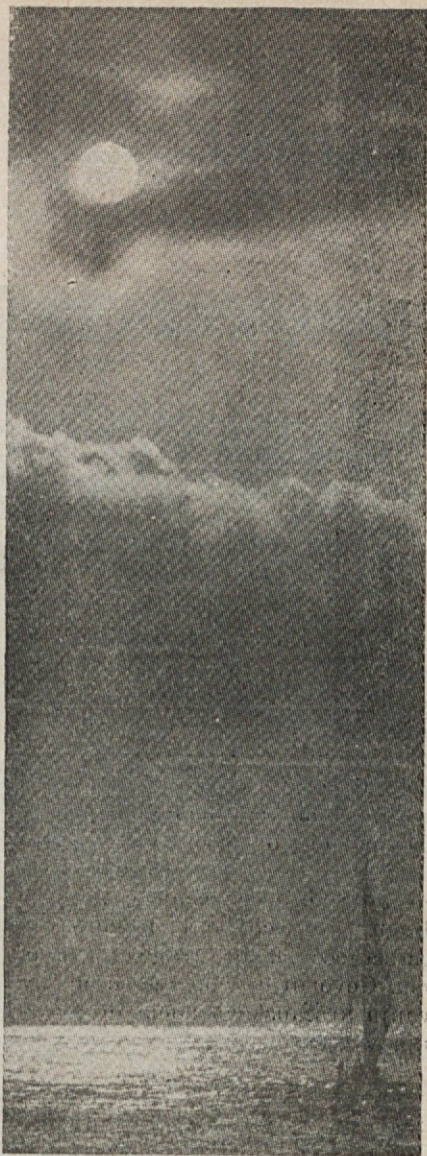
Neizmerna, skrivnostna slika resničnosti, o kateri mislimo, da je mogoče pozabiti, ker je oddaljena, nedosegljiva in za nas, ki nismo zvezdoslovci, skoraj neverjetna, stopa pred nas. Le glejmo jo! Občudovati jo moramo.“ Po teh besedah je papež ponovil vprašanje in premišljevanje o človeku:

„Kdo je človek, ki je zmožen takih dejanj? More jih sam zamisliti, organizirati in uresničiti. More se prilagoditi največjim težavam, ki jih ta velika dejanja povzročajo majhni, neznatni, omejeni in ranljivi postavi njegovega življenja.

Odkod ima človek tako zmožnost za preučevanje, za znanost, za znanstveno in tehnično spretnost pri stvareh, ki so na svetu? In kje jemlje moč, ker je sam slaboten in omejen, da začne take podvige?

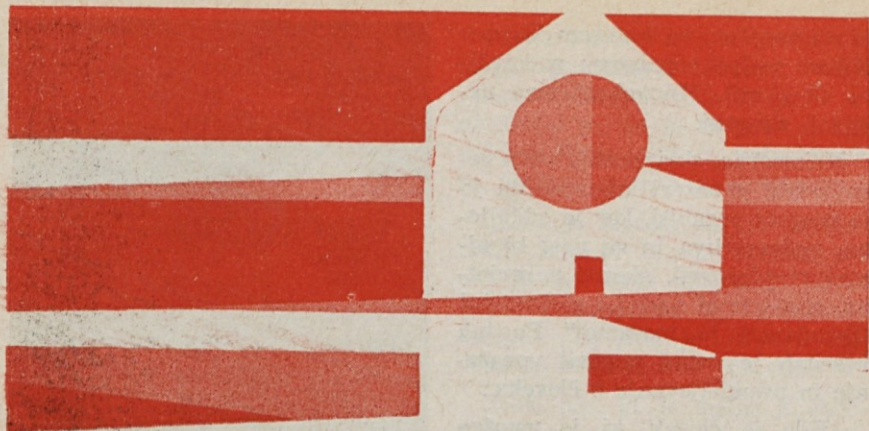
Bolj ko obraz lune žari pred nami obličje človeka. Nobena stvar, nobena žival, pa če je še tako močdra in popolna v svojih življenjskih nagonih, se ne more primerjati s čudovitimi bitji, ki se imenujejo ljudje.

V človeku je nekaj, kar ga nadkriljuje. Iz njega odseva nekaj, kar je skrivnostnega, božjega.“ Tako se je sveti oče izjavil o veličini človeka.

G. M.

Luna — spremljevalka naše zemlje

KRŠČANSKO ŽIVLJENJE V NAŠE DOMOVE

S tem pismom bi radi stopili iz naših cerkva, kjer vam navadno govorimo in vas učimo, v vaše domove, v vaše družine, o katerih zadnji koncil pravi, da so neke vrste „domače Cerkve“. Radi bi s tem pismom vsaj malo pomagali in dali pobude, da bi bili vaši domovi in življenje v njih posvečeni, da bi bili ognjišče resnične sreče v Bogu, vir rodovitne ljubezni in osrečujoče službe drugega drugemu. Govorili bi vam radi o oblikovanju krščanskega doma in življenja v njem.

*PASTIRSKO PISMO
SLOVENSkih ŠKOFOV*

1. NAŠE STANOVANJE — NAŠA HIŠA

Moj ljubi dom...

Za cerkvijo je kristjanu najsve-
tejši in najdražji prostor njegov
dom, kjer je bil morda rojen, kjer
je užival ljubezen svojih staršev,
ki so se zanj žrtvovali, kjer je pr-
vikrat v mlado dušo padalo seme
božje besede in se je v njem vnela
iskra vere v Boga in nadnaravni
svet, kjer je užil toliko veselih,
morda pa tudi žalostnih ur. Ko
prvi kristjani še niso imeli svojih
cerkva, so bili njihovi domovi tudi
njihove cerkve: tam so opravljali
obojno bogoslužje božje besede ali
krščanskega pouka in tudi darit-
veno bogoslužje.

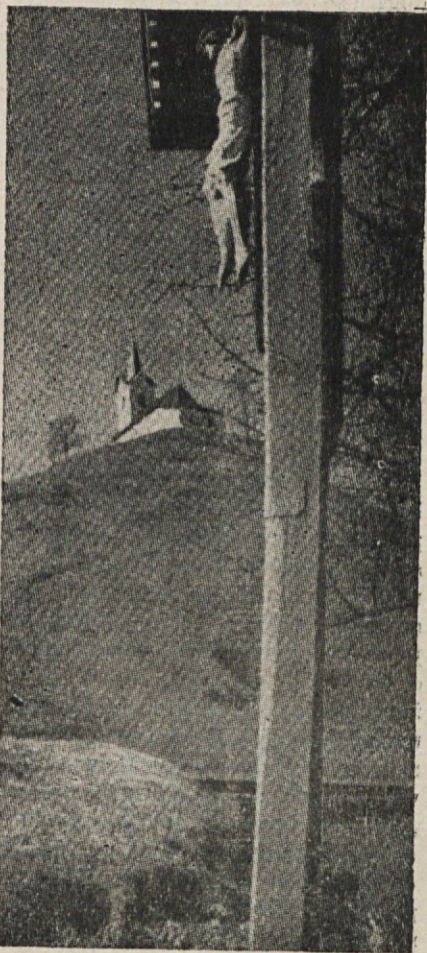
Slišali ste morda, kako gre ponekod po svetu težnja za tem, da bi vsaj včasih ob določenih priložnostih smeli imeti obojno bogoslužje v domačem družinskem krogu. Kristjanov dom naj bi bil res nekako podaljšana cerkev, podaljšan bogoslužni prostor, v katerem se na mnogotere načine bogatimo z božjo besedo in častimo Boga.

V dno človekove duše je vsajena težnja po lastnem domu, po kotičku, ki ga lahko oblikuješ po svoje in se v njem čutiš doma. Nič ni važno, ali je veličastna palača ali pa le skromna lesena bajtica, glavno je, da je v njej božji mir, urejenost in ljubezen. Sv. Cerkev ima pripravljen blagoslov za vsako hišo, revno in bogato, za vsako zna prositi Boga, „naj pošlje iz nebes svojega svetega angela, ki naj čuva, podpira, varuje, obiskuje in brani vse, ki prebivajo v tem bivališču.“ Vsem prebivalcem želi „mir, zdravje, čistost, zmago, krepkost, ponižnost, dobrotljivost in krotkost, polnost postave in hvaležnost do Boga...“ Zato radi, če se le da, vsako leto povabite svojega dušnega pastirja, da vam bo ta vaš dom blagoslovil v imenu Cerkve.

Križ na sten.

Že na zunaj naj bo tudi vidno, da je vaš dom kršanski. Zato si na častno mesto v njem postavite znamenje križa našega Gospoda Jezusa Kristusa, ki naj vas vedno spominja, da ste tudi vi odrešeni z njegovo krvjo. Znamenje križa naj

nam pomaga pogosto obuditi vero v odrešenje, obuditi upanje, da tudi nas čaka po smrti življenje, ki nam ga je Kristus s križem pridobil, in naj nas uči ljubezni, ki je pripravljena tudi na žrtve za Boga in bližnjega. Križ na častnem mestu našega stanovanja je

tudi znanja izpoved vere in naj vedno obuja veselo upanje, da „nas bo Kristus nekoč priznal pred svojimi Očetom, ker smo ga tudi mi priznali pred ljudmi.“

Poleg križa bomo radi postavili v stanovanje tudi podobo božje in naše matere Marije. Mati Cerkev je, zato naj bo tudi mati naše „domače Cerkev.“ Tudi družinski rožni venec naj bi visel na naših stenah. Vse te reči skušajmo namestiti z okusom, da nas ne bi morda neokusni in natrpani predmeti bolj odbijali od sveta božje lepote, kakor pa k njemu vzgajali. Lepo je, če je v kristjanovi sobi tudi kro-pilček z blagoslovljeno vodo, kateri je „Cerkev vlila moč svojega blagoslova.“

2. OB DOMAČI TOPLITI KVIŠKU

Judovska družina varuje izročila

Kakor nam je cerkev tisti kraj, kjer si ob poslušanju božje besede polagoma prisvajamo razodetje in se poglobljamo v svet vere, tako naj bi bili naši domovi tudi neprestane učilnice božjega razodetja za vse prebivalce. Zadnji koncil o tem tako lepo govori: „V družini, tej takorekoč domači Cerkvi, morajo starši biti svojim otrokom z besedo in zgledom prvi oznanjevalci vere“ (C 11, 2). In dalje: „Kristus izvršuje svojo preroško (učiteljsko) službo tudi po laikih (neduhovnikih). Zato jih Kristus postavlja za svoje priče in jih usposablja z milostjo besede, da bi

moč evangelija sijala v vsakdanjem družinskem in družabnem življenju“ (C 35, 1).

Ko se danes vedno bolj širi verska nevednost med nami, moramo vsi kristjani odgovorno iskati vse možne načine za poučevanje v veri. V krščanski družini vsi člani nosijo odgovornost, da si med seboj posredujejo dobrine vere. „Bratje moji,“ govori sv. apostol Jakob, „če kdo izmed vas zaide od resnice in ga kdo spreobrne, naj ve, da... reši njegovo dušo...“ (Jak 5, 19, 20). Judovski narod, ki je na tako čuden način razkropljen med druge narode, je kljub temu obdržal svoja sveta izročila in svojo vero prav zato, ker je pri njih družinsko ognjišče bilo že od stare zaveze sem in je še danes najvažnejša zakladnica verskih izročil in tudi kraj bogoslužnih slovesnosti. In dolga stoletja je bila tudi med kristjani družina nositeljica verskega oblikovanja otrok, ko niso še imeli načrtno urejenega verouka.

Psihologija uči

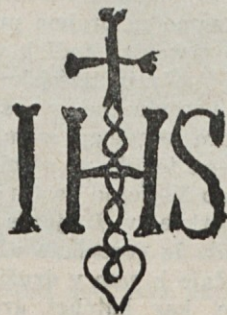
Vedno bo še veljala resnica, da mora biti krščanska družina otroku pot k Bogu. Psihologi so v zadnjih letih delali poskuse z mladimi ljudmi, da bi ugotovili, kateri izmed njih so najbolj sprejemljivi za svet vere. Ugotovili so, da so zares lahko verovali predvsem tisti otroci, ki so zrasli v toplem, plemenitem, z ljubeznijo in dobrotobdanem družinskem krogu — tam, kjer sta se oče in mati med

seboj spoštovala in ljubila, se drug drugemu razdajala in oba skupaj nesébično ljubila vse svoje otroke brez razlike ter se zanje iz ljubezni žrtvovala. To toplo družinsko ozračje vdira v otrokovo duševnost že zelo zgodaj, že v prvem letu njegovega življenja, ko mu šele samo zunanji čuti posredujejo te vtise. Otrok že zelo zgodaj doživlja ljubezen staršev, ki ga imajo za svojega; ga varujejo in delijo z njim premóženje in življenje. Otrok doživlja nezaslužen in nesébično ljubezen in ugotavlja tudi svojo odvisnost od močnejših bitij. Tako je njegova duša odprta za sprejem Njega, ki je ljubezen. Tako naj bi krščanski starši, ki bi radi imeli verne otroke, nikdar ne prezrli tega prvega pogoja, kako morajo sami ustvarjati to toplo, z ljubeznijo in žrtvijo napolnjeno družinsko ozračje. V koncilskem dokumentu je lepo povedano: „Družina mentu je lepo povedano: „Družina došega popolnosti njenega življenja in poslanstva pa je med zakoncema potrebno ljubeče občestvo duš in izmenjava misli, pa tudi skrbno sodelovanje obeh roditeljev pri vzgoji otrok. Očetova dejavna navzočnost je pri vzgoji otrok velikega pomena, toda tudi materina skrb za dom, skrb, ki jo tako zelo potrebujejo predvsem mlajši otroci...“ (CS 52).

Konci tednov

V krščanski družini mora biti dovolj poskrbljeno za svojevrstno „bogoslužje božje besede“. Vemo,

da se je danes družina skoro povsod zelo spremenila. Nekoč je bila družina 24 ur na dan skupaj. Zato so imeli dovolj priložnosti, da so si med seboj posredovali tudi versko znanje. Danes pride družina navadno skupaj le še ob prostem času. Zato je treba temu prostemu času dati važno mesto in člani družine bi morali stremeti za tem, da bi vsaj takrat radi bili skupaj in se duhovno med seboj bogatili. Cerkvni prazniki so nekdanji nudili in ponekod še nudijo toliko različnih priložnosti za uvajanje družine v svet vere. Ker so zaradi dela mnogokje tudi prazniki razbiti, naj bi družina porabila v skupno korist tudi državne praznike in „konce tednov“. Naj se takrat starši svojim otrokom bolj posvetijo. Tudi družinski izleti so lepa priložnost za uvajanje v verske skrivnosti. Naj otroci s starši začutijo lepoto božjega sveta in oče ali mati jim moreta ob vsaki lepi cvetlici tako neprisljano govoriti o Njem, ki je vse ustvaril.

Knjige — dobre ali slabe prijateljice

Za verski pouk bodo še vedno imele važno vlogo knjige in verski časopisi. Hvala Bogu, tega imamo sedaj že precej. Predvsem naj vam služi za verski pouk Sveto pismo, ki je božja beseda in je po besedi sv. Pavla „koristno za vsako poučevanje“. Nobena krščanska družina naj ne bo danes brez njega, ko vsaj Malo sv. pismo še vedno lahko dobite. Imamo lepe, moderne šolske učbenike, katere naj starši radi oskrbijo svojim otrokom in se tudi sami iz njih učijo. Radi prebirajte s svojimi otroki Družino. Ognjišče in drugo versko ter vzgojno berivo, ki prihaja k vam, kakor tudi dobre knjige Mohorjeve družbe. Naj otroci zaslutijo, da so vam te stvari dragocene in potrebne za oblikovanje vašega krščanskega življenja. Skrbno pa čujte, da ne pride v družino slab tisk, ki družino razkraja.

Podprite verouk

Ne moremo vam spet dovolj priporočiti, da redno pošiljate otroke k verskemu pouku v veroučne učilnice, ne samo za prejem prvih zakramentov, ampak tudi k verouku za doraščajočo in pošolsko mladino. Pri verouku ne gre samo za neko mero verskega znanja, ampak gre za to, da se otrok uvede v resnično življenje po veri, v življenje Cerkve, v življenje po zakramentih. Iz veroučnih učilnic se spet vračajo k vam v družino. Dopolnujte, kar katehet gradi pri

verouku, ne podirajte tega s svojim slabim zgledom in svojo brezbriznostjo. Pri tem imajo nadvse važno vlogo tudi očetje. Vzgoja brez očeta je nujno enostranska. Zato je boleče, da je toliko naših očetov, včasih morda brez resnične potrebe, odsotnih iz naših družin in delajo na tujem. Ali ni morda duhovna škoda pri družini mnogo večja, kot je pa materialni dobiček? Nočemo nikogar obsojati, vendar bi radi, da bi naši mladi očetje tudi to zadevo premislili pred Bogom v zavesti odgovornosti za svoje otroke. Otroke je in bo vodil k veri predvsem zgled v družini, pri čemer pa očetov zgled nič ne sme zaostajati za maternim.

3. OČE IN MATI DARUJETA

Duhovnik in duhovnica?

V krščanskem domu si moramo prizadevati, da v njem opravljamo tudi „bogoslужje duhovnega bogočastja v božjo slavo in za zveličanje ljudi“ (C 34, 2). „Ker hoče veliki in večni Duhovnik Kristus Jezus tudi po neduhovnikih nadaljevati svoje pričevanje in svoje služenje, jih oživlja s svojim Duhom in nenehno nagiblje k vsakršnemu dobremu in popolnemu delu“ (24, 1). Tudi kršč. družinam daje tako Kristus delež „svoje duhovniške službe za izvrševanje duhovnega bogočastja“, katerega cilj je „božja slava in zveličanje ljudi“. Zato „vsaj njihova dela, molitve in apostolske spodbude, zakonske in družinsko življenje, vsakdanje de-

lo, duševni in telesni počitek, če to izvršuje v Duhu, pa tudi nadloge življenje, če jih prenašajo potrpežljivo, postanejo duhovne daritve, prijetne Bogu po Jezusu Kristusu“ (prim. 1 Petr 2, 5) (C 34, 2)

Iz gornjega koncilskega dokumenta vidimo, kako smo vsi člani krščanskega doma, ki smo Kristusu posvečeni in imamo v sebi božjega Duha, zares deležni Kristusove duhovniške službe in zato lahko nenehno opravljamo Bogu raznovrstne duhovne daritve. V naših domovih se torej opravlja tudi mnogovrstno daritveno bogoslužje.

Rad imeti Boga

Taka daritev so najprej naše molitve, tako skupne kot zasebne. Ali ni morda molitev začela polagoma zapuščati naše domove? Kaj je molitev? Iskanje stika in zveze z najvišjim Bitjem, Bogom. To iskanje mora biti zares naše osebno dejanje, zavestno in premišljeno, ne prazno premikanje ustnic. Za resnično dobro molitev nam je predvsem potrebna prava predstava o Bogu. Če hočemo dobro moliti, si moramo najprej predstaviti Boga kot osebo, ki je popolnoma drugačna od oseb okoli nas. Vendar je živa oseba, neskončna polnost bitja je v njej, od vekomaj do vekomaj biva in če bi hoteli z besedo izreči njegovo razmerje do nas ljudi, mu moramo reči samo „Oče naš“. Ob taki predstavi se bomo lahko potopili v molitev.

Posebno krščanska mati ima to veliko nalogo, da skuša Boga približati že majhnemu otroku in ga učiti, ne toliko molitvenih obrazcev, ampak prisrčnega otroškega pogovarjanja otroka z Bogom. Naj se otrok navadi, da bo čutil bližino dobrega Boga in mu znal tudi s svojimi besedami mnogo povedati. Ne učite otrok samo prosilnih molitev, sicer bo imel otrok nepopolno predstavo o Bogu.

Ko je gledal očeta

Otrok pa bo znal samo tedaj prav govoriti z Bogom, če bo videl in slutil, kako prisrčno in za-

Značilna slovenska kapelica

apno znajo govoriti z njim njegovi starši. Sodobni apostol pater Duval pravi: „Ko sem gledal zvečer svojega močnega in junaškega očeta, kako je ves majhen klečal pri naši skupni večerni molitvi, ves potopljen v Boga z občutkom popolne odvisnosti od njega, sem zaslutil veličino Boga. Kako velik mora biti Bog, pred katerim je moj močni oče tako majhen!“

Prizadevajte si, da bo po naših domovih ostalo vsaj nekaj skupne družinske molitve, ki pa naj ne bo mehanično ponavljanje molitvenih obrazcev, ampak resnično srečanje z Bogom. „Če bodo starši dajali dober zgled in sami gojili družinsko molitev, potem bodo otroci in tudi vsi, ki žive v krogu družine, laže našli pot do prave človečnosti, do svojega zveličanja in do resnične svetosti“ (CS 48, 3).

Tudi vse delo in skrb!

Naše duhovne daritve so tudi vsa naša dela, celo naš počitek, duševni in telesni. Kako lahko obogatimo svoj delavnik, ki ima toliko ur. Če je v naših dušah posvečujoča milost in imamo dober namen, potem se zares vsa naša dela spreminjajo v daritev „Bogu v prijeten vonj.“ To je naša nepretrgana služba Bogu, naš stalni prispevek k božji slavi in posvečenju sveta. Pomislimo na to pogosto tudi čez dan, posebno takrat, ko nam morda že vse preseda zaradi prevelikih naporov in

utrujenosti. Kako dolg je daritven urnik naših skrbnih očetov in mater. Njihov zakon, če je po besedah sv. Pavla „častit v vsem“ (Hebr 13, 4), vse njihovo prizadevanje za telesno in duhovno, dobro otrok, je neprestana daritev. Naj starši tako nikdar ne pozabijo, kako lahko s slehernim svojim dejanjem zares posvečujejo svojo družino.

Življenje ni praznik

Pa tudi otroci naj bi posvečevali svoje starše. Koncilski dokument o Cerkvi lepo pravi o tem: „Kot živi udje družine tudi otroci na svoj način prispevajo k posvetitvi staršev. S hvaležnostjo, otroškimi spoštovanjem in zaupnostjo bodo poplačevali to, kar so jim starši dobrega storili, in jih bodo, kakor se otrokom spodobi, podprli v stiskah in starostni osamelosti“ (CS 48, 4). Zato radi navajajmo otroke, da bodo prinašali Bogu prijetne žrtve s tem, da bodo po zgledu mladega Jezusa radi ubogali starše in vestno opravljali svoje vsakodnevno delo in učenje. Z mladega je treba otroke naučiti na odgovedi in žrtve in jim dopovedati, da življenje ni praznik, ampak neprestan delavnik, marsičemu se je treba odpovedati in marsikatero neprijetno dolžnost izpolniti. Koncil posebej priporoča otrokom skrb za osamele starše. Danes bi, žal, mogli tolikokrat reči naši starši po zapuščenih domovih: „Otroke smo si vzredili, ti pa so nas zapustili!“

Zato naj bi se otroci spet zavedli, da je tudi njihova skrb za osamele starše lahko tista velika duhovna daritev, ki jo vsak dan darujejo Bogu za posvečenje svojih staršev in za svoje lastno posvečenje.

Zvezani, na oltar položeni

Morda so od vseh duhovnih daritev po naših domovih najbolj plodovite in najbolj Bogu všeč daritve „nadlog življenja, če jih prenašamo potrpežljivo“. Nadloge življenja so križi vseh vrst, vidni in nevidni. Nihče ni brez njih. Dragi naši bolniki in vseh vrst trpini, mi vaši pastirji čutimo z vami in smo prepričani, da ste na daritveni oltar položeni in se vaše trpljenje neprestano spreminja v Bogu prijetno daritev ter lahko predstavlja višek čiščenja Boga po človeku in posvečevanja sveta, če ga darujete združeni z Bogom v krščanski potrebnosti. Ne pustite, da bi te reke bogastva šle mimo vas neizkoriščene. Božji Trpin naj bo vaša moč v „vseh vaših nadlogah“. Vsi pa, ki imate v hiši bolnika, starčka ali kake druge vrste trpina, vedite, da je to božje obiskanje vaše hiše. V trpečem z ljubeznijo glejte tisto bitje v hiši, ki prinaša največ blagoslova vsej družini.

*Vsem družinam
lep pozdrav*

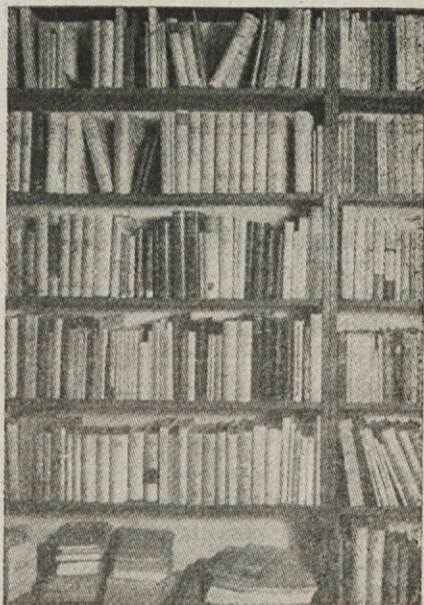
Dragi verniki! Zavedamo se, da bi bilo treba še mnogo stvari povedati za uresničitev pravega kr-

ščanskega doma. Nanizali smo vam le nekaj misli z željo in prošnjo Bogu, da bi se v tem letu, v luči vere, zamislili vsak v svoj dom, si izprašali svojo vest in si pred Bogom dali odgovor na vprašanje: Ali je naš dom zares po krščansko oblikovan?

„Mir bratom in ljubezen z vero od Boga Očeta in Gospoda Jezusa Kristusa. Milost z vsemi, ki Gospoda našega Jezusa Kristusa ljubijo neminljivo“ (Ef 6, 23, 24).

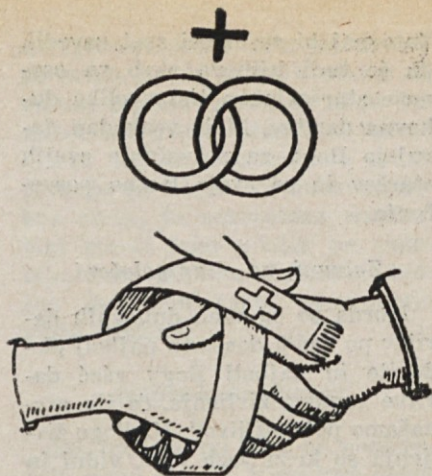
Blagoslov vsemogočnega Boga Očeta in Sina in Svetega Duha naj pride nad vse naše domove in naj nad njimi vedno ostane!

Vaši škofje

V nobeni slovenski hiši ne sme manjkati knjižnice

NOVI POROČNI OBRED

Obnova liturgije počasi dozoreva. Za posameznimi stopnjami obnove mašnega bogoslužja so lani izšli prvi obredi novega pontifikala — posvetitev diakona, mašnika, škofa —, letos na praznik sv. Jožefa pa je izšel novi rimski poročni obred.

Za nove obrede je značilno, da „Cerkev ne želi naložiti stroge enakosti v tistih rečeh, ki ne zadevajo vere ali blagra celotne skupnosti, niti ne v bogoslužju; nasprotno Cerkev goji in pospešuje duhovne odlike in darove različnih narodov in ljudstev“ (B 37). Zato tipične izdaje liturgičnih knjig določajo, v kakšnih mejah sme pokrajinska cerkvena oblast določiti prilagoditve domačim značilnostim, za vsak konkreten obred pa daje na izbiro različne možnosti.

Novi rimski obred je vključen v mašo ali vsaj v opravilo božje besede. Na izbiro je veliko različnih beril (8 iz SZ, 10 iz NZ, različni psalmi po berilu ter 10 evangelijev), po troje mašnih prošenj, mašnih hvalospevov in blagoslov novoporočencev; tudi za blagoslov prstanov — obeh, ženina in neveste — so molitve na izbiro, prav tako za sklepni blagoslov.

Novost je tudi to, naj duhovnik še pri poroki vpraša glede svobdnosti in pravega namena. Ker naj bi novi obred „jasneje označeval milost zakramenta in poudarjal naloge zakoncev“ (B 77), naj bi ženina in nevesta sama izjavila svojo privolitve, da „se vzameta“; dosedanja oblika, ko odgovarjata na duhovnikovo vprašanje, naj bi ostala le v primerih, ko nova oblika pastoralno ne bi bila mogoče. Tudi nataknitev prstana naj bi novoporočenca sama spremljala z besedilom.

KARDINAL

BERAN:

UMRL

V baziliki sv. Petra v Rimu so 22. maja pokopali blizu groba papeža Janeza XXIII. telo praškega nadškofa kardinala Jožefa Berana. Pogrebnim obredom je prisostvovalo 34 kardinalov, 7 škofov iz Češkoslovaške, več sojeznikov iz koncentracijskega taborišča Dachau in veliko ljudstva. Sv. oče Pavel VI. je prelomil s tradicijo in se osebno udeležil pogreba.

Pokojni kardinal je bil rojen 29. decembra 1888 v mestu Pilsen na Moravskem. Njegov oče je bil učitelj, mati pa kmečka hči. V študijskih letih je zaradi tesnih družinskih razmer trpel pomanjkanje. V duhovnika je bil posvečen 10. junija 1911. Pozneje je postal ravnatelj semenišča v Pragi in nato teološki profesor na praški univerzi.

Ko so nacisti zasedli Češkoslovaško je veliko trpel skupaj s svojim narodom. Proti krivicam, ki jih je nacizem delal njegovi domovini, je povzdignil svoj glas in bil kmalu prijet in poslan v koncentracijsko taborišče Dachau. Jetniški pazniki so z njim posebno grdo ravnali in mu nalagali najbolj ponižujoča dnevna opravila.

Ob povratku v domovino je bil

deležen velikih časti in priznanj. 8. decembra 1946 je bil posvečen v praškega nadškofa v stolnici sv. Vita. Z vso energijo je poprijel za delo. Vendar ni mogel dolgo delati v miru. Komunistični režim je kmalu začel z gonjo proti Cerkvi in neustrašeni Beran je spet povzdignil svoj glas proti krivicam in nasilju in preganjanju. Komunisti so ga prijeli in izgnali iz Prage in ga konfinirali na različnih krajih že l. 1949. To stanje je trajalo vse do l. 1965. 19. februarja 1965 je po dolgotrajnih pogajanjih med režimom in Vatikanom dobil dovoljenje, da je odšel v Rim, odkoder pa se ni smel več vrniti v domovino.

Ob prihodu v Rim ga je Pavel VI. imenoval za kardinala. Bolan je bil že precej časa in lansko leto tudi operiran v Stuttgartu v Zahodni Nemčiji. Zelo si je želel da bi se lahko vrnil domov vsaj umret, vendar mu komunisti niso niti tega dovolili.

Z Beranovo smrtjo je Češkoslovaška zgubila velikega patriota, Cerkve zvestega pastirja, človeštvo pa enega največjih branilcev svobode in človeškega dostojanstva. Slava mu!

J. Š.

Tomaz Merton prerok premišljevanja

Nenadna smrt Tomaža Mertona je bilo zadnje dejanje njegovega izredno pestrega, skrivnostnega življenja. Prav tedaj, ko so se v trapistovskem samostanu v Kentu-

ckiju v Severni Ameriki zbrali redovniki trapistovskega reda, kateremu je pripadal tudi Tomaž Merton, da bi preučevali vzhodne vere, je ta redovnik pri popravljanju električne naprave našel smrt. Star je bil komaj 53 let, ko je umrl.

Znal je izredno lepo in globoko pisati o skrivnostih človeškega duhovnega, notranjega življenja. Jezik vseh njegovih del je nekaj popolnoma novega, presenetljivega in izredno privlačnega zaradi posebne sodobne sloga. Odlikuje se pisatelj Merton tudi v tem, da zna s svojo pisano besedo prodreti v največjo globino človekove duše in v njej obuditi in vzgojiti verski čut.

Prehodil je samostojno, edinstveno pot. Oklenil se je najprej Yoyceja, šel mimo Maritaina in Gilsona, končal pa z evangelijem. Merton je bil član družine umetnikov, ki je začasno prebivala v Franciji. Bil je izrazit zastopnik mladega severnoameriškega rodu, ki je užival vse pripomočke in popolno svobodo za vse načine in poskuse mlade umetnosti. Vendar je moral prestopiti še celo vrsto notranjih, duhovnih kriz, preden je prijadral v pristan miru.

Enemu izmed zadnjih poglavij svoje knjige je dal naslov: „Tvoja samota bo rodila neizmerno sadove.“ Med samostanskimi zidovi se je potopil v skrivnostne globine duhovnega življenja. Vendar je po volji predstojnikov obnovil stare zveze s svetom s svojimi spisi. Merton, novi, duhovno prenovljeni človek, se je vrnil med svet,

da bi mu pripovedoval o sebi, kaj je doživel in da bi mu govoril o Bogu. Tako so izšle knjige njegovih razmišljanj, premišljevanj in verskih pesmi. Mnogo ljudi jih je bralo in hvalilo jih je tudi svetovno javno mnenje.

V zadnjih letih svojega življenja ni več toliko pisal, ker se je posvetil delu za vestno spolnjevanje navodil, ki jih je dal koncil za obnovo verskega življenja in za edinost med kristjani.

Smrt je Tomaža presenetila, ko je dosegel visoko stopnjo življenjske zrelosti in vse svoje zmožnosti hotel žrtvovati Cerkvi.

Njegovo življenje

Tomaž Merton se je rodil leta 1915 v Pradesu v Franciji. Njegov oče je izviral iz Nove Zelandije, vendar iz angleške družine. Mati je bila doma v Severni Ameriki. Oba sta bila slikarja in oba protestanta. Oče je pripadal anglikanski cerkvi, mati pa sekti kvakerjev.

Bogata nista bila, vendar sta udobno živela. Oba sta vestno skrbeli, da njuni otroci niso zašli v zmote, lahkomiselnost, v laž in nesramnost. Za njihovo versko vzgojo pa se nista prizadevala. Mati je celo mislila, da so vse vere organizirane pod stopnjo naravne umske popolnosti.

Toda preden je prišel do prave mladosti, je že izgubil starše. Ko je bil star komaj 15 let, se je s svojim bratom Pavlom že smatral za pristnega človeka 20. stoletja.

Leta 1933 je obiskal Italijo. Vabile so ga tja njene velike, dragocene umetnine. Italijanska umetnost ga je prevzela in osvojila. Prišel je v Rim kot eden izmed mnogih turistov, žejen lepote velikih umetnin. Ko pa je v stari kapeli, ki je že v razvalinah, blizu Palatina, gledal freske, starodavne slike, se je zbudilo v njem zanimanje za pravi, krščanski Rim. Cerkev, ki so ga spominjale na mučence, umetnine na njihovih zidovih, so mu začele govoriti novo, neznano govorico, ki jo je hotel spoznati in razumeti.

Tedaj je začela prodirati velika kulturna kriza. Njen priljubljeni začetnik je bil Lawrence s svojim blodečim verskim nemirom. Nekega dne pa se Merton vpraša, zakaj izgublja čas z razgovori s tem tako malo važnim človekom. Starodavne slike v rimskih cerkvah so ga vedno bolj spodbujale, da je začel brati sveto pismo nove zaveze. Počasi je začela v njegovo dušo prodirati luč milosti.

Očividno pa se je spreobrnil pozneje, ko je obiskal krasno cerkev svete Sabine. Prej ni nikoli pokleknil in počastil Njega, ki je prebival v njej. Zdaj pa se je dotaknil blagoslovljene vode ob vstopu v cerkev, šel odločno pred veliki oltar in tam počasi z vso vero, ki jo je imel, molil: „Oče naš, kateri si v nebesih...“ To molitev ga je naučila stara mati, ko je bil star 5 let.

Odšel je iz cerkve z občutkom, kakor da se je znova rodil. Njegovo

vo srce je napolnil globok mir. Začel je prvikrat resno premišljeva- ti, kako bi mogel spremeniti svoje življenje in postati boljši. To nje- govo doživetje v tej cerkvi je za- četek njegove poti k Bogu.

Ko je obiskal trapiste pri „Treh studencih“ v Rimu, mu je objelo srce nemirno hrepenenje: „Rad bi postal trapist.“ Odšel je iz Rima z globokim domotožjem in s srcem, ranjenim po milosti.

Na vseučilišču

Ko je spolnil 18 let, je šel na An- gleško in se vpisal na vseučilišče v Cambridgeju. Italijanski pesnik Dante ga je razvnel in osvojil. Vendar je kmalu moral zapustiti Cambridge in se vrniti v Ameriko. Na dolgi vožnji po morju je skle- nil, da bo postal komunist. Toda njegov komunizem je bil le povr- šen. Misel na Rusijo je bila zanj zato tako privlačna, ker je mislil, da je samo ona edina in prava zaščitnica umetnosti.

Ko je prišel v Združene države Severne Amerike, se je vpisal na vseučilišče Columbia. Tam mu je slučajno prišla v roke knjiga: „Duh srednjeveške filozofije“ Ste- phena Gilsona. Bral jo je z veli- kim užitkom in odkril resnico ve- like važnosti: razumel je intuicijo, neposredno zrenje Dunsca Scota. Bog je čisti dej življenja. Uspeh tega je bil veliko spoštovanje do katoliške filozofije in do katoliške vere.

Ko je nehal brati to knjigo, je zelo rad obiskal katero koli cerkev.

Tako je v episkopalnem svetišču stoje molil svojo, vendar zelo pre- prosto „Vero“.

Leta 1936 je moral na filozofski fakulteti študirati Shakespeareja, Danteja in srednjeveško filozofijo. Sam je temu še dodal „Cilje in sredstva“ velikega novospreobr- njenca Aldonsa Huxleya.

Leti 1937 in 1938 sta za Merto- na doba vnete ljubezni do knjig. Obiskoval je knjižnice in iskal hrane za svojega duha. Bral je pe- smi Williama Blakeja, pesnika či- stega eksistencializma. Vedno bolj se je zavedal, da racionalizem ni- ma dokazov za svoj obstoj in prav zato za življenje brez koristi.

Potem je srečal na svoji poti hindujskega redovnika Bramacha- rija, ki mu je svetoval, naj bere „Izpovedi“ svetega Avgušтина in „Hojo za Kristusom“. Toda vozle njegovih dvomov je že vse razve- zala Maritainova knjiga „Umet- nost in znanost“.

Leto 1939

Septembra 1938 so bile pripra- ve za njegov spreobrnjenje kon- čane. Vedno bolj je hrepenel, da bi posvečal življenje Bogu in njego- vi službi. Toda različne krize, ki so jih povzročili različni zmotni nazori, so njegovo spreobrnjenje ovirale in zadrževale. Vendar ka- toliška Cerkev je postajala zanj vedno bolj privlačna.

Neko nedeljo se je odločil, da se bo udeležil svete maše, namesto

da bi šel k svoji nevesti. Do tedaj je obiskal že mnogo cerkva, vendar ni nikoli ostal pri maši. Vedno se je oddaljil, prevzet od protestantskega strahu, ki ga je povzročalo tisoče predsodkov.

Nekoč je stopil v cerkev iz opeke. Četudi ni ničesar še razumel, je čutil nenavadno srečo. Videel je toliko oseb, skupaj zbranih, ki se niso zavedale samo medsebojne navzočnosti, ampak tudi navzočnosti samega Boga.

Z velikim duhovnim užitkom je bral Joyceja, vendar se je njegovo bližanje Cerkvi omejevalo le na to, da je svoji večerni molitvi dodal eno zdravamarijo.

Branje protestantskega pesnika Gerarda Manleya Hopkinsa, ki je postal jezuit, je nehalo razsvetljevalo njegov razum. Nenadoma se je vprašal: „Kaj čakaš? Zakaj še dvomiš“. Ne da bi še kaj premišljeval, je šel obiskat patra Forda in in mu s preprostim stavkom razodel največjo željo: „Pater, hočem postati katoličan.“ Tako je 16. novembra 1938 prejel krst, star 23 let. Opravil je tudi prvo spoved in se prvič udeležil evharištične gostije.

Nova maša

Dne 26. maja 1949 je imel, star 34 let, svojo novo mašo v trapištovskem samostanu Getsemani v Kentuckyju. Njegovo ime je bilo tedaj brat Alojzij. V njegovih spominih beremo svetopisemsko vrstico: „Potoval je z Bogom in ni

ga bilo videti več, ker ga je Bog vzel s seboj.“

Odhod Tomaža Mertona s tega sveta v večnost je iznenadil ves svet, posebno tiste, ki so našli pot k Bogu, ker so hodili po tistih sledovih, ki jih je on odkrival s svojim življenjem in svojimi deli.

Gregor Mali

UMETNOST

Kakšen pomen ima verska in cerkvena umetnost?

Med najplemenitejše dejavnosti človeškega duha po pravici spada likovna umetnost, zlasti pa verska ter njen vrhunec: cerkvena umetnost. Saj po svoji naravi hoče s človeškimi deli izraziti neskončno božjo lepoto. Tem bolj je božja in tem bolj pospešuje božjo čast in slavo, kolikor nima drugega namena, kakor s svojimi deli čimbolj pomagati, da se človekov duh pobožno dviga k Bogu (Konstitucija o sv. bogoslužju, 122).

Kaj priporoča Cerkev umetnikom?

Umetniki, ki po svojem navdihnjenju hočejo služiti slavi božji v Cerkvi naj vedno pomnijo, da je njih delovanje kakor posvečeno posnemanje Boga stvarnika in da so njih dela namenjena katoliškemu bogočastju, spodbudi in pobožnosti vernikov ter njihovi verski vzgoji (Konstitucija o sv. bogoslužju, 127).

SLOVENIK — KULTURNA USTANOVA

Msgr. Ignacij Kunstelj

Ko more narod ustanoviti in voditi najvišje kulturne ustanove kot vseučilišče, akademijo znanosti in umetnosti, dozori. Tako se pridruži drugim narodom, čeprav so le-ti po številu večji, a morča notranje manj močni. Narod, ki mu manjka v boju za „življenjski obstanek“ zunanje sile, jo more nadomestiti z notranjo, duhovno močjo. Roditi mora zadostno število sposobnih inteligentov, da ustvarjajo v znanosti in umetnosti, potem pa tudi posredujejo svetu in lastnemu narodu iz svojih zmožnosti.

Zgodovina priča, da je slovenski narod po svojem samostojnem življenju mlad, a v kulturi je tako močan, da se mu ni treba sramovati pred nobenim drugim.

K zrelosti vsakega naroda mo-

re in mora doprinesiti tudi Cerkev, ki ima sicer nadnaravni cilj, a posreduje z verskimi tudi kulturne vrednote človeškemu rodu. Zato so ji potrebni izobraženi duhovniki in laiki.

„Kristus ni dal svoji Cerkvi specifičnega poslanstva v političnem, gospodarskem in družabnem redu. Cilj, ki ga je postavil, je verski. Toda prav iz tega verskega poslanstva izhaja funkcija, luč in moč, ki more služiti oblikovanju in utrditvi človeške skupnosti v skladu z božjim zakonom.“ (Gaudium et spes, 42)

Nepristranski zgodovinar bo za Slovence mirno lahko potrdil, koliko so Cerkev in duhovniki doprinesli. Zelo velik delež je tudi na gospodarskem in družbenem polju. Videli so celega človeka,

dušo in telo ter mu pomagali k polnemu razvoju. Cilj pa je bil nadnaravni.

Tako pomaga Cerkev reševati narodu njegove probleme. Oznažnja mu naravne resnice o cselbi in družbi, govori mu o naravnem moralnem pravu, govori pa tudi o nadnaravnem poklicu in dostojanstvu človeškega rodu. Posreduje mu milost, da more izpolnjevati naravno postavu. Po notranjem presnavljanju pomaga graditi temelje svetne družbe.

Zato je razumljiv poziv, da bi tudi slovenska Cerkev zgradila zavod, kjer bi se duhovniki usposobili za znanstveno delo. Skrbeti mora za zadostno izobrazbo svojih duhovnikov. In kje to lažje doseže kot na papeških univerzah v družbi z drugimi narodi. Zato potrebuje prostor, kjer bi se mogli v miru posvetiti študiju: zavod, ki spada med kulturne ustanove.

Čeprav se svet počasti zliva v enoto, bo vsak narod ohranil svoje osebitosti, ki jih potem posreduje drugim narodom. Zato je potreben stik z drugimi. V Rim prihajajo z vsega sveta, da se srečajo pri skupnem delu v znanosti in umetnosti. Na vsaki rimski univerzi lahko srečate zastopnike vseh narodov. Tako morejo drug drugemu pomagati k razgledanosti v svetu in se naučiti medsebojnega spoštovanja in tudi ljubezni.

Tudi Slovenci imamo svoje posebnosti, ki nam jih je Bog dal

ter jih moramo ohraniti. Zato pa je prav potreben miren prostor tudi onim, ki bodo kmalu prevzeli duhovno skrb za nas.

Letos še posebej čutimo neprijetnosti, ko je 15 študentov „Slovenskega zavoda“ v treh različnih zavodih, da se le redko vsi snidejo.

Ker se bo število slovenskih slušateljev na papeških univerzah množilo vedno bolj, bomo tudi vedno bolj čutili potrebo, da se zgradi zanje poseben zavod, ki bo pa tudi dostojno predstavljal slovensko Cerkev v svetu. „Slovenik“ moramo pozdraviti ne samo kot zavod, ki bo nudil slovenskih študentom na papeških univerzah zatočišče, ampak tudi kot slovensko kulturno ustanovo.

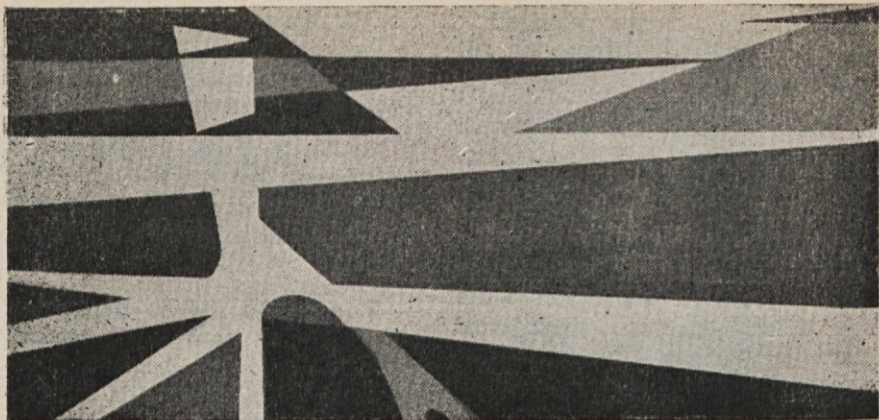
Msgr. Ignacij Kunstelj,
vrhovni dušni pastir
slovenskih izseljencev

MOLITVENI NAMEN:

Splošni: da bi kristjani posevečevali nedeljo.

Misijonski: da bi premagali težave, s katerimi se bore katoliške šole v misijonih.

Za domovino: da bi Slovenci povsod znali spoštovati Gospodov dan.

Zakladi izraelske modrosti

Svetopisemske knjige stare zaveze so v prejšnjih časih delili v tri skupine, to je v zgodovinske, preroške in modrostne knjige. Novejša svetopisemska znanost pa razlikuje štiri skupine, ko od zgodovinske skupine oddeljuje Mojzesovo peteroknjižje in mu priznava svojstven značaj in pomen. Petero Mojzesovih knjig ali pentatev je v celoti svetopisemskega slovstva stare zaveze zares enota zase, kakor temelj vseh ostalih knjig, ki nakazuje njihovo vsebino in njihov smisel. Prerok Baruh imenuje pentatev „vir modrosti, knjigo božjih zapovedi, postavo, ki obstaja na veke. Vsi, ki se je drže, najdejo življenje, kateri jo zapuste, bodo umrli“ (3, 12 in 4, 1-4).

Iz tega prvega studenca modrosti izvirajo v svojem bistvu tudi svetopisemske modrostne knjige, ki se imenujejo tudi poučne knjige, ker nam podajajo razodeti nauk o pravilih moralnega življenja. Učena, kako naj verske in moralne resnice sprejmemo in po njih živimo. Modrost, ki jo učijo, ni teoretično modroslovje v smislu grške filozofije ali modernih filozofskih sistemov, marveč praktična, po dolgotrajnih skušnjah pridobljena in po božjem navdihnjenju potrjena življenjska modrost.

Modrost starega Vzhoda

Domovina najstarejše človeške modrosti je stari Orient. Modrostne knjige niso nek monopol iz-

voljenega ljudstva. Sámó sveto písmo govori o modrosti Egipta in Babilona in drugih narodov vzhoda. In so gojili modrost v praktične namene, enako kot znanost, npr. astronomijo, matematiko, zdravilstvo in podobno. V tej luči smemo gledati Modre z Vzhoda, verjetno iz današnje Perzije, ki so se prišli poklonit novorojenemu Odreščeniku v judovsko deželo.

Bistvo te praktične modrosti je bilo: znati misliti, znati govoriti, znati se kretati in živeti. V tem prizadevanju niso izključevali verskih in moralnih vidikov. Želja, da svojo modrost in svoje znanje razodenejo drugim, je nagibala te modrece, ki so bili često svetovalci vladarjev, da so svoje izkušnje in svoja načela zapisali. Tako so nastali spisi in zbirke modrih izrekov, poučnih zgodb, prilik in prispodob za življenje. Danes je znanih precej takih zbirk, ki so se ohranile iz prvega, drugega in celo tretjega tisočletja pred našim štetjem.

Izraelska modrost

Ko so Izraelci po svojem izhodu iz Egipta stopili kot narod na pozorišče tedanjega sveta, so to modrost starih vzhodnih narodov prevzeli in jo potem po svoje dalje gojili. Zdi se, da so svoje sosede kmalu celo prekosili, zakaj sveto písmo značilno pripoveduje o kralju Salomonu, da je bila njegova modrost večja kot modrost vseh sinov Vzhoda (3 Kralj 5).

Stari Izraelci so torej poznali modrostne vzore starih vzhodnih narodov, toda ti vzori poganskih modrecev niso zadovoljevali izraelskih mislecev. Čeravno so ti poganski narodi, najsi so to bili Egipčani ali Sumerci, Babilonci, Asirci ali Kananejci visoko nadkriljevali Izraelce po svojem številu, svoji civilizaciji in svoji vojaški moči, jih je vendar mladi izraelski narod kmalu prehitel in za vedno pustil za seboj. Izraelci so svojo modrost postavili na verski temelj. Bili so edini, ki so verovali v enega samega, neskončno modrega in vsemogočnega Boga, stvarnika nebes in zemlje. Imeli so božje razodetje in zagotovilo, da so izvoljen narod; imeli so zavezo z Bogom in postavo, v kateri je bila ta zaveza uzakonjena. Izraelska modrost se je usmerjala ob Mojzesovem izročilu, je iskala pot k Bogu. Nastop Izraelcev pomeni v resnici nov tok svetovne zgodovine. Bili so prvo ljudstvo, ki si je vero v enega samega Boga zavestno postavilo kot temelj in izhodišče vsega svojega verskega, moralnega, socialnega in političnega življenja.

Izraelski modreci se oblikujejo pred drugimi zlasti po naslednjih treh lastnostih: V prvi vrsti je njihova modrost vedno v neposredni zvezi s praktičnim življenjem, za katero podajajo konkretne praktične sodbe in navodila. Na drugem mestu je njihova trdna vera v vsevednega in vsemogočnega Boga, v čigar skrivnostnih ukre-

pih skušajo odkriti globoki smisel življenja in njihovih okoliščin. Tretje, kar jih označuje, pa je njih zvestoba Mojzesovi postavi, katere spolnjevanje jim predstavlja višek prave modrosti. Takole zaključuje Pridigar svojo knjigo: „Boga se boj in spolnuj njegove zapovedi, to je namreč cel človek“ (12, 13).

Pri sestavi svojih spisov so izraelski modreci gotovo računali z božjo pomočjo. Sveti Duh jih je navdihoval in vodil, da niso zašli na zgrešena pota. Vendar jim to ni odvzelo lastnega napora in truda, kakor to na splošno velja za vse svetopisemske pisce. Premišljujejo o Bogu, svetu in človeku se srečujejo z mnogimi težkimi problemi, med katerimi jih najbolj vznemirja problem trpljenja pravičnih, medtem ko grešniki čisto živijo v miru in blagostanju. Kako more neskončno modri in pravični Bog to dopuščati? Zakaj trpi, da poganski narodi zatirajo izvoljeno ljudstvo čez mero pravične kazni? Težavna so bila ta vprašanja za izraelske vernike, mislece in teologe zlasti zaradi tega, ker Izraelci v stari zavezi skoraj do zadnjega niso prejeli po razodetju jasnejših predstav o človekovem posmrtnem življenju. Živel so v prepričanju, da duša ob smrti telesa sicer ne umrje, da pa je usoda vseh mrtvih enaka in to precej mračna. Zato so pričakovali izravnano računov med pravičnimi in grešniki že na tem svetu, kar se pa prečestokrat ne zgodi. Tako

je bil problem božjega povračila in božjih sankcij v Izraelu nadvse pereč in je ideja pravičnosti izraelskega človeka globoko pretresla. Vse to se zrcali v modrostnih knjigah starozaveznega sv. pisma.

Modrostne ali poučne knjige

Pregovori, ki jih je neznan pisec zbral in uredil okrog leta 480 pr. Kristusom, predstavljajo gotovo najstarejšo izraelsko modrostno literaturo. Je to zbornik več modrostnih zbirk, ki izhajajo iz starejših, predujetniških časov. V knjigi je dvojje zbirk pregovorov kralja Salomona, o katerem pravi sv. pismo, da je govoril tri tisoč prilik (3 Kralj 4, 32). Zato se tudi njemu pripisuje vsa knjiga. Mnogo se tu razmišlja o človeški sreči na zemlji in mnogi pregovori zvenijo zelo človeško in posvetno, vendar se poudarja, da je sreča sad urejenega, moralnega življenja in božje plačilo zanj. Temeljna misel, ki celotni knjigi daje versko podlago, je povedana v stavku: „Začetek modrosti je strah Gospodov“ (9, 10).

Jobova knjiga je vsa posvečena vprašanju, kako spraviti v sklad z božjo pravičnostjo trpljenje nedolžnega človeka. Avtor te veličastne pesnitve je bil veren Izraelec in se početek knjige stavi v sredo 5. stoletja pr. Kr. Knjiga se tako imenuje po glavni osebi, o kateri razpravlja, to je Job, palestinski knez iz dežele Hus, zgodovinska oseba, ki se v sv. pismu

ponovno omenja kot zgled pravičnosti in potrpežljivosti. Problem trpljenja pravičnega se v knjigi rešuje v dolgih govorih Joba in njegovih prijateljev, ali do dna mu ne pride nobeden. Po božjem razodetju razodetju razsvetljeni pisatelj ob koncu prizna, da je smisel trpljenja skrivnost, ki jo je Bog prihranil zase. Trpljenje ni vedno kazen za osebne grehe, ampak ima svojo skrivnostno vlogo v božjih načrtih, v katerih sodelujeta neskončna božja pravičnost in neskončna božja dobrot. Človeku ne preostane nič drugega, kot da se tem božjim načrtom in ukrepom ukloni in moli božjo modrost.

Pridigar

Pridigar je nadaljnja modrostna knjiga, spisana okrog leta 250 pr. Kristusom. Pisatelj knjige pripisuje svojo modrost kralju Salomonu, kar pa le pomeni, da se modri izreki, ki jih je pisatelj zbral, polagajo v usta modremu kralju Salomonu. V premišljanju opazuje svet, kako se vse suče, spreminja in izginja. Stalne sreče ni na tem svetu ne v bogastvu, ne v uživanju, ne v modrosti ne v velikih delih. „Nečimrnost čez nečimrnost! Vse je nečimrnost. Kaj koristi človeku ves njegov trud, s katerim se muči pod soncem?“ (1, 1-3). Vendar ima pisatelj pri vsem tem skoraj bi rekli pesimističnem gledanju na svet in na človeško prizadevanje v njem, trdno vero v Boga, ki vse vodi in vlada. Četudi

človek vseh božjih del ne razume, se mora ponižno vdati v božjo voljo. Božje darove naj zmerno uživa in modro naj rabi minljive reči. Sme se tudi veseliti, a naj še zaveda pri vseh rečeh svoje odgovornosti pred Bogom. „Vedi pa, da te za vse to Bog privede k sodbi“ (11, 9).

Tudi Pridigarjeva modrost ne razreši problema življenja in njegovih stisk in težav, a s tem, da ugotavlja nečimrnost vsega pozemeljskega, že pripravlja duše na sprejem razodete resnice, da čaka človeka resnična in popolna sreča šele v posmrtnem življenju, kjer bo vsak prejel od Boga plačilo za svoja dobra dela v večni blaženosti. V tem svojem razmišljanju je Pridigarjeva knjiga klic in prošnja po novem razodetju, po novi luči od zgoraj, da misleči človek najde odgovor na težka vprašanja, ki ga mučijo.

Sirahova knjiga

Sirahova knjiga je bila spisana v hebrejskem jeziku okrog leta 190 pr. Kristusom po Jezusu, Sirahovem sinu ali vnuku v Jeruzalemu; petdeset let pozneje pa je bila prevedena v grški jezik za Jude v Egiptu in ima tako misijonski značaj. Vsebina knjige je podobna knjigi Pregovorov. Proti poganski helenistični kulturi tiste dobe podaja pisatelj napotke in opomine za urejeno življenje na podlagi preizkušenih in ukoreni-

njenih verskih in moralnih izročil izraelskega ljudstva. Ogreva se za pravo modrost in Mojzesovo postavo. Slavi božjo modrost, ki se razodeva v stvarjenju in opeva velike može izraelske starodavnosti. Knjigo bi lahko imenovali moralni priročnik za Jude. izpostavljene nevarnostim pomehkužene grške civilizacije. Vprašanje božjih sankcij pa tudi pisatelju Sirahove knjige ni jasno kot Jobu in Pridigarju. Knjiga pripravlja duše na globljo krščansko moralo.

Knjiga modrosti

Knjiga Modrosti je najmlajša svetopisemska knjiga stare zaveze. Napisal jo je med leti 100 in 50 pr. Kristusom učen Jud v Aleksandriji v Egiptu. Temeljit poznavalec grškega jezika in navad hoče dokazati svojim rojakom vzvišenost izraelske modrosti nad poganško. Prva je bila dana Izraelcem po božji postavi, druga pa je čisto človeška. V zvezi z Danijelovo knjigo in drugo knjigo Makabejcev pravilno rešuje vprašanje plačila na drugem svetu, ko z vso jasnostjo govori o človekovem posmrtnem življenju. „Bog je človeka ustvaril za neminljivost in ga naredil za podobo svojega lastnega bitja; po hudičevi nevoščljivosti pa je prišla smrt na svet“ (2, 23). „Pravični žive na veke; v Gospodu je njih plačilo in skrb zanje pri Najvišjem“ (5, 15). „Pravičnih duše so v božji roki in trpljenje jih ne zadene“ (3, 1); „to-

da brezbožne, ki so prezirali pravičnega in odpadli od Gospoda, zadene kazen zaradi njih zmotnega mišljenja“ (3, 10).

Knjiga Modrosti je tako razveseljivo dvignila zavezo, ki je tako dolgo zastirala pogled na življenje onstran groba. Težki problem izraelskih mislecev, predstavljen zlasti v Jobu in Pridigarju, je bil končno rešen. Odslej je jasno, da ni tako važno, ali je človekovo življenje na zemlji dolgo ali kratko, prav tako ne, ali pravični Bog vselej že na tem svetu poplača pravičnega in kaznuje hudobnega. zakaj končna izravnava računov med pravico in hudobijo se bo izvršila na drugem svetu ob sodbi. „Tedad bo pravični stal v velikem zupanju vpricho teh, ki so ga stiskali in ki so zaničevali njegove napore“ (5, 1). Božje povračilno pravo, ki je bilo oznanjeno izraelskemu ljudstvu v sinajski zavezi, je pač veljalo za izvoljeni narod kot celoto in ga je božja pravičnost vedno tudi zvesto izvajala. Narodi kot celote prejemaajo plačilo in kazen res že na tem svetu, saj drugače biti ne more. Iz tega pa so mnogi neutemeljeno sklepali, da to velja dobesedno in v vsakem primeru tudi za posameznike. Ker se to ne dogaja vedno, je nastal ome-njeni problem trpljenja nedolžnih, ki ga je končno rešilo božje razodetje v tej knjigi Modrosti, katera predstavlja tako višek starozavezne modrosti pred Kristusovim prihodom.

Poleg teh glavnih modrostnih knjig je veliko izraelske modrosti ohranjene tudi v *psalmih*. V celoti jih je v knjigi psalmov 150. Napisi jih prištevajo 74 kralju Davidu, zato se cela knjiga imenuje tudi Davidov psalterij. Poleg hvalnih, prošnjih, zahvalnih, preroških in drugih vrst je tudi dvajset modrostnih psalmov, v katerih imamo odgovore na vprašanja o plačilu pravičnih in kazni grešnikov, kakor so to navdihnjeni pesniki občutili in doumeli.

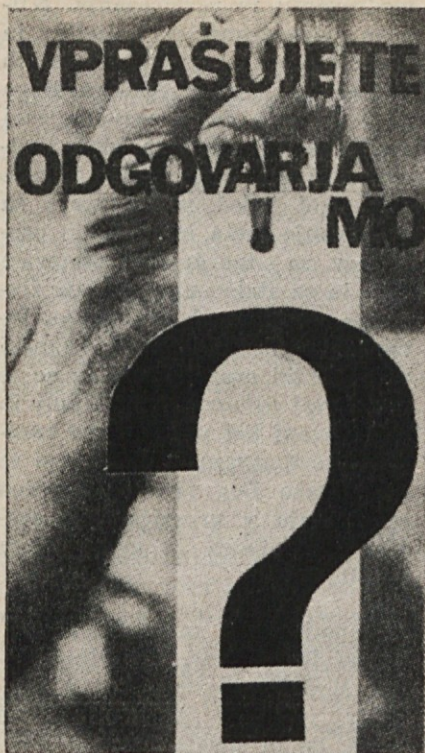
Nekateri prištevajo k modrostnim knjigam tudi *Visoko pesem*, ki pa ne poje o vprašanjih in problemih življenja, marveč je lirčna pesnitev, ki pod podobo zakonske sreče opeva idealno duhovno zvezo med Bogom in izvoljenim ljudstvom in preko tega nadnaravno, mistično zvezo med Bogom in odrešenim človekom.

Pisatelji modrostnih knjig so bili Izraelcem v dobi med izgnanstvom in Kristusovim prihodom duhovni vodniki, priče božje in predhodniki evangelija. Kot duhovni vodniki se ogibajo nacionalne ozkosti in nestrpnosti, ki ju kažejo farizeji v Jezusovem času in vedo dati judovskemu narodu pravo mesto v svetu, vedno zvesti božjemu razodetju. Kot božje priče se pač razlikujejo od prerokov, ker ne nastopajo z njihovo strogo avtoriteto, ampak vzdržujejo vero in moralo z nasveti in napotki v prijaznem in prijetnem

modrovanju in razmišljanju. Njihovo prizadevanje za poživitev in ohranitev vseh resničnih človeških vrednot po veri v edinega Boga pa je v onih časih obrodilo svoj zveličavni sad med izraelskim ljudstvom in služi tudi Cerkvi v vseh časih kot zgled prizadevanja za poznavanje sveta in njegovih problemov, za odgovarjanje zahtevam časa in za stalno uravnavanje življenja po zahtevah evangelija. Izraelski modreci so bili dejanski predhodniki evangelija. Bog se je posluževal njihovih razmišljanj in prizadevanj kot priprave na razodetje nove zaveze. V vsem tem se kaže, kako Bog išče človekovega sodelovanja v uresničevanju svojega odrešilnega in zveličavnega načrta.

Komaj sto let za knjigo Modrosti bo dejal Jezus, učlovečena božja Modrost, farizejem: „Kraljica z juga je prišla s konca sveta, da bi slišala modrost Salomonovo, in glejte, več kot Salomon je tukaj“ (Mt 12, 42). V govoru na gori in svojem učeniškem delovanju pa je Jezus podal načela prave modrosti v njeni najpopolnejši obliki. V svoji osebi in v skrivnosti svojega trpljenja, smrti in vstajenja je razodel ono božjo skrivnost, ki so jo izraelski modreci od daleč gledali in slutili.njim, kateri so poklicani, Judom in Grkom, je Kristus božja moč in božja modrost“ (1 Kor 1, 24)

Alojzij Košmerlj

vse razloži, ali pa nasprotno, ne priznavajo nobene absolutne (brezpogojne) resnice. Nekateri tako povzdigujejo človeka, da postane vera v Boga kakor izvotljena; kakor se zdi, so bolj nagnjeni k poudarjanju človeka kakor pa k tajitvi Boga. Drugi si Boga tako predstavljajo, da tista predstava, ki jo zavračajo, nikakor ni Bog evangelija. Drugi spet se vprašanj o Bogu sploh ne dotikajo; zdi se kakor da ne čutijo nikakega religioznega (verskega) nemira in da ne dojamejo zakaj bi se vendar morali zanimati za religijo (vero). Ateizem (brezboštvo) se razen tega neredko porodi ali iz slovitnega protesta zoper zlo na svetu ali pa iz tega, da ljudje začnejo nedopustno pridevati značaj absolutnosti (edine vrednosti) nekaterim človeškim dobrinam, tako da jim te začnejo veljati za Boga. Današnja civilizacija sama more večkrat otežiti dostop do Boga, ne sicer sama po sebi, temveč kolikor je preveč zapletena v zemeljske stvarnosti“ (Konstitucija o Cerkvi v svetu, 19. odst. 2).

Kaj je ateizem (brezboštvo) in kako se kaže?

„Beseda ateizem (brezboštvo) označuje med seboj zelo različne pojave. Medtem ko nekateri Boga izrecno tajijo, menijo drugi, da človek ne more o njem prav ničesar trditi; zopet drugi pa razpravljajo glede vprašanja o Bogu na tak način, da se to vprašanje zdi nesmiselno. Mnogi nedopustno prestopajo meje pozitivnih znanosti in trdijo, ali da edino to znanstveno gledanje

Kaj je sistematični ateizem (znanstveno brezboštvo)?

„Moderni ateizem (moderno brezboštvo) nastopa tudi v sistematični (znanstveni) obliki, ki razen drugih vzrokov pritira človekovo težnjo po avtonomiji (samostojnosti) tako daleč, da vzbuja težave glede kakršne koli odvisnosti od Boga. Tisti, ki izpovedujejo takšen ateizem (takšno brezboštvo), zatrjujejo: svoboda obstoji v tem, da je človek sam sebi

cilj, edini oblikovavec in ustvarjavec svoje lastne zgodovine; to pa je, tako menijo, nezdržljivo s priznavanjem Gospoda začelnika in cilja vseh stvari, ali pa vsaj napravlja takšno trditev za popolnoma odveč. Ta nauk more dobivati oporo tudi v občutju moči, ki ga podeljuje človeku današnji tehnični napredek“ (Konstitucija o Cerkvi v sedanjem svetu, 20, odst. 1).

Kako nastopa ateizem (brezboštvo) v gospodarskih in socialnih vprašanjih?

„Med oblikami današnjega ateizma (brezboštva) ne smemo molče iti mimo tiste, ki pričakuje človekovo osvoboditev predvsem od njegove gospodarske in socialne osvoboditve. Tej osvoboditvi pa po zatrjevanju pravkar omenjene vrste ateizma (brezboštva) verovanje nasprotuje po svoji naravi, češ da v človeku prebujajo upanje na varljivo prihodnje življenje in ga s tem odvrta od graditve zemeljskega družabnega reda. Zato privrženci takšnega nauka tam, kjer pridejo na oblast, silovito napadajo vero in širijo ateizem tudi na ta način, da zlasti pri vzgoji mladine uporabljajo tista sredstva pritiska, ki so na razpolago javni oblasti“ (Konstitucija o Cerkvi v sedanjem svetu, 20, odst. 2).

Kakšna je odgovornost vernih in nevernih ljudi pred brezboštvom?

„Gotovo niso brez krivde tisti, ki neposlušni ukazom svoje vesti skušajo odvrtači Boga od svojega srca in se izogibati verskim vprašanjem.

Vendar tudi verniki sami mnogokrat nosijo nekaj odgovornosti za to. Kajti ateizem (brezboštvo), če ga gledamo v celoti, ni nekaj prvobitnega, marveč izvira iz različnih vzrokov, med katere spada tudi kritična reakcija zoper verstva, in sicer v nekaterih deželah zlasti zoper krščansko verstvo. Zato morejo pri tem nastanku ateizma (brezboštva) imeti nemajhen delež verni ljudje, kolikor je treba o njih reči, da zaradi zanemarjene verske vzgoje, s krivim predstavljanjem nauka ali pa s pomanjkljivostmi svojega verskega življenja pristni obraz Boga in religije (vere) bolj zakrivajo kakor pa odkrivajo“ (Konstitucija o Cerkvi v sedanjem svetu, 19, odst. 3).

Kakšen je odnos Cerkve do ateizma (brezboštva).

„Cerkev zvesta tako Bogu kakor ljudem, ne more odstopiti od tega, da ne bi obžalovaje z vso odločnostjo, s kakršno je to delala že v preteklosti, odklanjala tistih pogubnih nauk in dejanj, ki nasprotujejo razumu in skupnemu človeškemu izkustvu ter človeka oropajo njegove prirojene veličine.

Vendar skuša Cerkev dojeti v duši ateistov (brezbožnikov) skrite vzroke za tajitev Boga. Zavedajoč se teže vprašanj, ki jih prebujajo ateizem (brezboštvo), in navdana z ljubeznijo do vseh ljudi sodi, da je treba te vzroke podvreči resnemu in globokemu premisleku“ (Konstitucija o Cerkvi v sedanjem svetu, 21, odst. 1 in 2).

V D R U Ž I N I

MOJI STARŠI

Pavel VI. se rad spominja tistih, ki so mu v življenju kakor koli pomagali in jim mora biti za kaj hvaležen. V razgovoru s francoskim akademikom J. Guittonom prvim laikom, ki se je udeležil koncilskih zasedanj, je povedal o svojih starših tole:

„Očetu sem hvaležen za zgled poguma in za sklep, da se ne bo nikoli pomiril s slabim in ne bo živel samo zaradi življenja. Skratka: hotel je biti pričevalec. Moj oče se ni nikogar bal; tisti, ki so ga poznali, se ga spominjajo kot neustrašenega moža. Materi dolgujem nagnjenje po samoti, po premišljevanju v molitvi. Dala mi je zgled popolne predanosti. Očetovi in materini ljubezni se moram zahvaliti za

svojo ljubezen do Boga in ljudi. Ljubezen do Boga, ki je napolnjevala srci obeh in ju najtesneje družila, je kazal moj oče v javnem delovanju, mati v tihoti. Drugače povedano: ista neupogljiva volja, ista predanost Bogu se je pri očetu kazala bolj v odločnosti, pri materi v krotkosti. Toda krotkost sloni na moči.“

Guillon: „Biti papeževa mati je nekaj drugega, kakor biti mati navadnih ljudi.“

Pavel VI.: „Nobena papeževa mati ni nikoli vedela, kaj je postal sin, ker je prej umrla. Sin trpi, da se ji ne more skazati hvaležnega, da more poklekniti pred njo in prejeti njenega blagoslova.“

Guillon: „Vsaka mati je podobna Mojzesu, ki ni prišel v obljubljeno deželo. Ona pripravlja bodoči svet, ki ga ne bo videla.“

Pavel VI.: „Kako plemenita je bila molitev sv. Katarine Sienske: „Moj Bog, daj mojim staršem večni pokoj, v meni pa kaznuj vse napake njihovega življenja.““

DRUŽINSKI KOLEDAR

7. Sveta Ciril in Metod.
Poznamo življenje in cenimo zasluge obeh velikih mož za naš in slovanski svet?

V 1100. letu Cirilove smrti odkrijmo tudi mladim vsaj drobec naše narodne preteklosti, ki sta jo sveta apostola tako bogato dopolnila.

26. Sveta Ana, Marijina mati, je bila od nekdanj zavetnica naših mater. Pri njej so iskale pomoči v vseh svojih materinskih težavah.

V sodobnem življenju, ko se je ideal matere tako oddaljil od tistega, ki ga je zamislil Stvarnik, je prav, da obnovimo prave zglede mater, ki so pred nami živele to lepo in odgovorno vlogo.

V zimskih večerih nas bosta mraz in zgodnji mrak bolj kot kdaj približala domačim ognjiščem. Iskali bomo toplote in svetlobe tam, kjer naj bi ju ogenj vedno izžareval. Bliže si bomo, si brali in izmenjavali misli, težave, se smejali in občutili skupnost gnezda, iz katerega izhajamo. Več bo časa za igranje, za skupno branje, za družinsko molitev.

Družina, v kateri vlada ljubezen, je v resnici „košček raja“.

„... ker smo se imeli radi“

Gospa P. H. K. je mati petih otrok. Živi v zelenem mestu v območju Vel. Buenos Airesa v lepi, lastni vili. Poročena je s slovenskim intelektualcem, ki si je s svojo zmožnostjo utrl pot do vodilnega mesta v velikem mednarodnem podjetju. Med nami je znan po svoji veliki ljubezni do slovenstva in predvsem do naše mladine, kateri že dolgo vrsto let posveča vso svojo pažnjo. Gospa P. ga pri njegovem prizadevanju in delovanju spremlja. Zato sem jo takoj v začetku najinega razgovora vprašala:

„Kaj je težnja tukajšnje slovenske mladine?“

„Če hočemo poznati težnjo slovenske mladine, skušajmo razmišljati najprej o značilnosti mladine na splošno.

Mladina ima vedno probleme najprej sama s seboj, poleg tega ima težave s starši in starejšimi, to je s svetom, v katerega se vrašča in ki ni tak, kakršnega si mladina navadno — idealno — želi. V vseh časih je mladina mislila, da je nerazumevana. Glavni problem mladih ljudi pa sta navadno izbira poklica in ljubezni.

Na vse te težave in probleme pa meče posebno luč družba in okolje, v katerem mladina živi. Zato, — četudi so ti problemi skupni, jih vsak mladostnik dojema drugače.

Važen činitelj je šola. Ta je ali liberalno in nacionalno usmerjena, v katoliških šolah pa dostikrat vlada načelna nejasnost. Žalostno je tudi, da dostikrat katoliške šole manj zahtevajo od mladine, kot državne ali drugoverske. In velika je nevarnost, da prične mladina soditi svojo vero po nekaterih njenih manj pomembnih ustanovah.

Poleg tega pa ima naša mladina še probleme rodu. Čutijo, da so v primeru z okoljem nekaj drugega.“

Gospa, koliko vplivajo starši pri pogledih in zadržanju naše mladine, predvsem v narodnostnem pogledu?

„Starši prav gotovo vplivajo na otroke v vseh ozirih. Kjer so starši narodno zavedni in samostojni, znajo tudi otrokom privzgojiti zavednost in jim posredovati jasnost. Kjer starši o svojem izvoru malo govore in nikoli ne poudarijo in pokažejo epične strani naše preteklosti, to slabo vpliva na mladino. Na splošno mislim, da se danes tako starši kot mladina ne sramujejo svoje narodnosti. Po mojem mnenju je vedno manj mladine, ki bi se sramovala povedati, da je slovenskega rodu. To je gotovo velika za-

sluga slovenskih šol in truda, ki ga šolski kader posveča naši mladini. Pa tudi staršem je verjetno skušnja pokazala, da je vredno posvečati narodnemu vprašanju in razgovoru z mladino več časa. Kjer se družina posveča otrokom, tam je mladina bolj uravnovešena, gleda pravilneje na svet, sebe, družbo in slovenstvo. Reševanje osebnih in socialnih problemov je taki mladini lažje in njena energija je usmerjena v delo.“

Že leta 1944 je naš pesnik Hribovšek zapel:

Vse besede sem izgubil,
nem strmim v prelom svetov,
rad bi ljubil, ljubil, ljubil,
rad gradil bi svet si nov.

Ali je morda že v tistih letih ta naš mladi pesnik iz Radovljice slutil prelome v dušah sedanje mladine. prelome, ki jo gonijo v upore?

Na moje vprašanje, Kaj sodi o študentovskih uporih po svetu, mi je gospa odgovorila:

„Težko si je ustvariti sliko o tem vprašanju, če ga človek ne živi neposredno. Zdi se mi, da bi naši vzgojitelji in vodniki skupnosti temu vprašanju morali posvečati več časa, da bo naša mladina pripravljena, ko pride val nemirov do nas.“

Gospa P. spremlja z zanimanjem dogajanja v svetu, vendarle je trenutno vsa njena skrb posvečena njeni družini. Zato sem jo vpraševala:

„Kako poteka dan v vaši družini?“

„Pestro je življenje v družini, kjer je več otrok. Vsak je malo drugačen in v vsakega se je treba vživeti. Z vsakim posebej je treba napraviti prve korake in ga opazovati, kako nadaljuje pot sam. To spremljanje je treba nadaljevati in tako gre ves dan, dan za dnem. Dopoldne različni urniki za odhod v šolo, popoldne zopet posamezno prihajanje. Potem naloge, večerja, prepiri, večerna molitev in dan je končan. Vedno pa je treba najti še čas za moža, zase in še za kaj. Tako dnevi le prehitro minevajo.“

„Kako versko vzgajate otroke?“

„To vprašanje je pravzaprav spraševanje vesti.“

Ko otrok začne govoriti, ga učimo moliti. Dokler niso otroci še hodili v šolo, smo molili jutranjo molitev skupaj. Večerno molimo vedno takoj po večerji, da gredo potem lahko tisti, ki so se za šolo že pripravili, lahko spat.

Zanimivo je, da vsak otrok hitro razume, da se zjutraj pozdravi z molitvijo Boga in počasti Marijo, da se zvečer zahvalimo in poslovimo, — a zakaj molimo pred jedjo in po jedi? Saj si ti skuhala, mama, in očka služi!

Vzporedno s cerkvenim letom gre njegova razlaga. Vem pa, da nikoli ni dovolj te vzgoje in da se dostikrat kaj pozabi. Zato sem rekla, da je to vprašanje zame spraševanje vesti in da je prav, da o tem več razmišljam.“

„Kaj želite za bodočnost vaših otrok?“

„Za bodočnost naših otrok si želiva oba z možem to, kar si — mislim — želijo vsi starši: da bi bili dobri in poštene in srečni v svojih poklicih.“

Tudi gospej P. vojna leta niso prizanesla. Trpljenje je ostro poseglo v njen rojstni dom.

Sedaj je domovina daleč, a misli in spomini nas vsak dan z njo povezujejo. Tudi gospo P.

„Gospa, kakšni so spomini na vašo mladost v domovini?“

„Na domovino imam izredno lepe spomine — kljub žalostnim časom med vojsko. Morda že zato, ker je tam narava drugačna. Čutim, da ima Cankar prav, ko pravi, „da je Bogu, ko je ustvaril svet, ostalo polno prgišče lepote. In razsul jo je na vse štiri strani: od štajerskih goric do strme tržaške obali, pa od Triglava do Gorjancev.“

Pa ne le, da je bilo lepo okoli nas, prijetno je bilo v družini, ob praznikih in ob delavnih dneh, ker smo se imeli radi. Morda o tem nismo govorili, pa smo vedeli, da je tako.“

„...ker smo se imeli radi!“ Res je: če se imajo v družini radi, tedaj jo iščejo v težkih trenutkih in tudi najdejo oporo v njej. Tudi pesnik Hribovšek je hrepenel:

Sestrica je daleč...

...Ko bi imel nad sabo košček vsaj neba,
da bi me z zdravjem in modrino napojilo,
potem bi našel tvoj utrip srca
in nekaj težkega bi v meni se zlomilo.

Pavlina Dobovšek

DRUŽINSKA POŠTA

OBRESTI

V družbi mož smo med pogovorom omenili vprašanje obresti pri osebnih denarnih posojilih. Kadar posodi denar prijavljena družba, se zdi, da ni toliko nevarnosti oduševanja kakor med posamezniki. Katera višina obresti se Vam zdi, da je še v skladu s pravičnostjo in včasih s krščansko ljubeznijo?

Vprašanje je zanimivo, a jasen in kratek odgovor ne bo lahek. Pravičnost in krščanska ljubezen ne moreta določati višine obresti za vse primere enako. Ljubezen nas veže, da bližnjemu pomagamo, ne pa da z njim trgujemo. Pravičnost zahteva, da ne izrabljamo svoje gospodarske moči, ne pa da je ne uporabljamo. Kje je meja?

Pojasniti je treba najprej dve dejstvi: obresti so cena, ki jo plačamo za uporabo denarja. Denarno poso-

jilo je lahko trgovsko (naložba), ali privatno (pomoč). Če gre za pomoč, potem naj višino obresti določa socialni, krščanski čut. Če je posojilo brezobrestno naj se dolžnik zaveda, da je v resnici prejel darilo, kajti vrednost denarja s časom pada (inflacija), katerega ne plača z obrestmi pa ga mora s hvaležnostjo. Če je posojilo trgovsko so obresti po Cerkvem in civilnem zakonu upravičene. Višino določi poleg tržnega razmerja, tveganost naložbe, dolžina roka itd. Važen faktor je inflacija. Procent letne devaluacije denarja je potreba prišteti obrestni meri, da dobimo minimalno ceno denarja. Od tod razlika med obrestmi v pesih (15%—22% letno) in v dolarjih (trenutno 8%—10% letno).

Toliko v glavnih obrisih da vidite, da je vprašanje zamotano. Potrebna bi bila širša razprava o tej zanimivi temi.

Meni in možu je jasno, da študij v inozemstvu ni dobiček za družinske finance. Po drugi strani se pa zavedava, da to zelo prispeva k popolnejši vzgoji in poklicu otroka. Kako se Vam zdi, da naj pripraviva sina ali hčerko na tak študij?

Če prav razumem, gre za študij na tujih univerzah. V tem primeru je prav, da fant ali dekle doštudirata najprej na tukajšnji univerzi vsaj do prve strokovne stopnje. S tem osnovnim znanjem pa naj iščeta dopolnitve po svetu.

Znanje še enega svetovnega jezika (angleščine, nemščine) bo verjetno najboljša priprava za ta načrt.

Potem premislite skupaj s sinom ali hčerjo v kateri deželi bi se najbolje strokovno usposobil, potem pa pričnite iskati če imate v dotični deželi kakega sorodnika ali znanca. (Pomislite v prvi vrsti na ZDA, Kanado, Nemčijo Anglijo). Če nimate zancev se obrnite na odbor SKAS-a ali Kulturne akcije, s prošnjo naj Vas spravi v stik s kako družino, ki bi bila pripravljena vzeti v oskrbo slovenskega študenta. Tudi izmenjava študentov je možnost ki je ni prezreti. Seveda je važno, da je izbrana družina narodno in versko zavedna in da ima po možnosti tudi sama študirajoče otroke. Na ta način pripravite svojemu otroku pot v svet.

Stroški bodo v tem primeru verjetno manjši, a izogniti se jim ni mogoče. Možnost štipendije obstoja, a zanje se mora boriti študent sam.

Vsekakor pa je denar, ki ga naložite v otrokovo vzgojo najboljša in edina varna naložba.

ZAKONSKA ZVESTOBA

Oprostite, če je vprašanje prezaupno. Če naravnost povem: Ali je mož dolžan povedati ženi, da je prelomil zakonsko zvestobo? Hva!a lepa za pojasnilo.

Prav je, da ste postavili vprašanje, saj je čas da o konkretnih moralnih problemih govorimo in pišemo. Ne smemo pozabiti, da je za vsakim izgovorjenim vprašanjem cela vrsta ljudi s podobnimi dvomi, pa s premalo odločnosti da bi vprašali.

Trdnost zakona in sreča zakonca — sta namen, zakonska zvestoba je eno izmed važnih in potrebnih sredstev da ta namen dosežemo. Če nam je jasno to, potem pride odgovor sam od sebe. Ne majaj temeljev zakona še s tem, da žališ ženo s pripovedovanjem svojih grehov. Pokaži svojo ljubezen in skesanost s pozitivnimi dejanji, bodi boljši mož in oče v bodoče.

Drugače je seveda, če gre za javno nezvestobo. To je za dejanja, ki so javno znana. V tem primeru ženi prihraniš ponižanje, če ji sam poveš svoj greh in okoliščine. Bolelo jo bo, a manj kakor če zve o tvojih polimijah od prijateljic.

Kar se pa tiče grehov, ki niso javni je prav, da se jih kesamo v srcu in ne javno. Bog edini ve vse okolnosti — le On naj sodi.

NARODNOST IN ZAKON

Ko razmišljamo o razmerju med možem in ženo nas zanima, če ima narodnost kak pomen za večjo ali manjšo zakonsko srečo. Pri tem mislimo le na izseljence in njih potomce. Stvar bo imela pomen toliko časa, dokler bo še kdo izmed njih čutil ljubezen do prvotne domovine. Pribiti moramo pa takoj, da zakonska sreča ni odvisna le od te narodnosti moža in žene. Tudi mešan zakon je lahko srečen. Narodnost ima večji pomen za tiste, ki se odtrgajo od domovine poročeni ali godni za možitev. Za majhne otroke ali rojene v inozemstvu ima manjši pomen.

Ko pride odrasel človek v tujino je krvaveč ud, otrgan od narodnega telesa. Hrepeneč išče domovino. Zakonska polovica enakega porekla in skupni dom, to je domovina v tujini.

Tako so z drugimi izseljenci vred čutili naši znanci, Tone, Marko, Ivan in Janez. Vsi so vzeli Slovenke za žene. Vsi so imeli slovenske domove. Občutek, da so vendarle nekje na domačih tleh, se je še povečal v slovenski družbi, kamor so vsi enodušno zahajali.

Zanje, prave izseljence in že odrasle, je bila ista narodnost obeh, temelj zakonske sreče. Ustvarila jim je to, kar so najbolj pogrešali: domačnost. Dvakrat revež bi bil tisti izmed njih, ki bi sklenil mešan zakon. Čez glavo pogreznjen v svoj svet niti doma ne bi mogel zadihati po svoje.

Ivanu je umrla slovenska družica, s katero nista imela otrok. Kar je potem Ivan sam sedal k mizi, je še prav posebno občutil svojo osamelost. Na vsak način je hotel imeti novo ženo. Ni je dobil svoje krvi, pa je vzel tujko. Ivan se je že kolikor toliko vrasel v Argentino, zato bi tuja žena ne bila zanj tako hud udarec, če bi bila pametna. A kaj je naredila? Kdo more razumeti, zakaj je bilo prvo njeno delo, odtrgati Ivana od njegove prijateljske slovenske družbe. Za prvi skupni božič sta šla z ženo in njenimi ljudmi v Boco. Spet doma, je Ivan

smuknil na skrivaj k svojim sosedom-rojakom, in potožil: „Saj je bilo vsega še preveč, jedače in pijače, pa kaj, ko se nisem imel s kom pogovoriti!“ Razumljivo je, da tega ni rekel zaradi jezika. Tudi v Bcci ni sedel sam za mizo. To pomeni, da je on ženi tuj, da žena nima smisla ne zanj ne za njegov svet. Ivan je sedaj zelo nesrečen.

Janez in njegova Minka sta bila na višji stopnji ljubezni do domovine. Kadar jima je čas količkaj dopuščal, sta delala za narodno skupnost. Sodelovala sta pri odru, pevskem zboru in prireditvah. Janez je prijel tudi za pero in s pisano besedo vzpodbujal rojake. V zahvalo za vse to sta živela duhovno bogatejše in srečnejše skupno življenje.

Ne pa tako Slavica in France. Iste krvi sta bila v ljubezni do naroda le preveč različna. Ona, vsa navdušena za domovino, on pa poln omalovaževanja, celo zaničevanja. Slavica z vso skrbjo goji v sinu narodno zavest, France pa vse sproti podira. To povzroča vedno večjo razpoko v njunem razmerju.

Janez in Minka sta orala skupaj in sta bila prav zato vedno trdneje povezana, Slavica in France pa vlečeta vsak na svojo stran — sebi v nesrečo.

Kaj pa tisti, ki so prišli v tujino kot otroci ali pa so se rodili tukaj?

Domačin ima samo eno domovino, izseljenčev otrok ima pa še domovino staršev. Njegov dom je stara domovina v malem, skupnost je slovenska. Otrok se dostikrat niti ne zaveda, kako mu je to pri srcu. Bolj živo se tega zave, kadar je iztrgan iz slovenskega okolja ali pa če kdo jemlje stari domovini čast. Kaj takega se lahko primeri v mešanem zakonu in vrže senco na zakonsko srečo. Poglejmo resnične primere:

Vzela sta se Nace in Gloria. Nace se pred poroko ni menil za narod svojih staršev ni se naučil materinega jezika. Imel se je za stoočnega Argentinca. Gloria in njeni sorodniki so pa vsi ponosni na svoje poreklo. Vedno le: „Mi in naše!“ To je v mladem možu vzbudilo narodni ponos, spoznal je, da kri ni voda. Poprosil je starše za slovenske plošče, da bi Gloria slišala, kako lepe narodne pesmi poje Nacetov narod. Začel se je veseliti slovenskega napredka na vseh poljih.

Jasno je, da Naceta boli, da žena hvali vedno le svoje, nikoli tudi njegovo. To izpodjeda njuno soglasje.

Čudno je, kako more žena reči, da ljubi moža, ne more pa njegovega porekla; ali kako more mož ljubiti svojo ženo, narod, iz katerega je izšla, pa ne. Čudno tudi, kako je to, da se ne zaveda, kako s tem škodujeta svojemu razmerju.

Precej podoben je primer našega Nika, ki se tudi ni zavedal, da je mož dveh domovin, pa je to začutil, ko se je poročil z domačinko. Zdaj hodi domov k materi, ker se mu toži po slovenskem domu, besedi in pesmi. Žena mu da mnogo, ali tega mu ne more dati. Žena prav gotovo čuti, da mu njen dom popolnoma ne zadostuje in jo to mora boleti. Morda je celo ljubosumna na moževo domovino. Ker ne zna njegovega jezika, noče z njim med njegove rojake. Raje odvrča moža od njih. Saj greša lahko skupaj po argentinskih potih, ki so obema domača. Možu pa vendarle to ni dovolj.

Tudi Teo in Florjana sta različne krvi, španske in slovenske. Ker nobeden izmed njiju ni navdušen narodnjak, jima je dovolj, da spoštujeta drug drugega domovino. In to izpolnjujeta. Teo bi se celo naučil njenega jezika, če bi ga Florjana hotela učiti ali bi dobil primerne učitelja. Je zelo dober do njenih sorodnikov, ona do njegovih. Radi narodnosti nimata problema.

Kot Teo in Florjana sta tudi Olga in Marijan različnega rodu. Domačinka in Slovenec. Njuno razmerje glede narodnosti se precej bliža vzorni sliki.

Olga je zelo naklonjena moževi narodni skupnosti, sprejela je za svoje močeve slovenske prijatelje, moževo domovino imenuje „naša zemlja.“ Gre z njim na slovenske prireditve, celo opominja ga, naj gre. Ali mož bi bil bolj vesel, če bi na teh prireditvah tudi žena razumela, kaj govore in pojejo. Skupni užitek je večji užitek. Ob gotovih prilikah se pa njej zazdi, da je izključena iz moževega kroga, ker ne razume jezika. Idealno bi bilo, če bi se ga naučila. To bi bil njen najvišji izraz ljubezni do moža. Si morete misliti Marijanovo ginjenost, kadar bi Olgina usta prvič rekla po slovensko: „Ljubim te!“

V naši in tudi drugih skupnosti je nekaj takih primerov.

Iz napisanega spoznamo, da ima pri izseljencih in njih potomcih narodnost pomen za zakonsko srečo. Vidimo tudi, da pravi, odrasli izseljenec malokdaj stopi v mešan zakon! Jasno! Kdo bi si natresel na krvavečo rano še soli? Njegov potomec pa je že zasidran v novo zemljo, ki mu je domovina in mu zakonski drug, čeprav ni njegove narodnosti, ni tuj. Da je le z njim vred zrasel v novem svetu.

V mešanem zakonu, da bo srečen, je važno, da oba spoštujeta domovini obeh, se spremljata na prireditvah obeh, ljubita ali vsaj ljubeče prenašata sorodnike in prijatelje obeh, in višek vsega, znanje izseljenčevega jezika, ki odpre narodno zakladnico, da lahko skupaj jemljeta iz nje.

F.

SRCE JEZUSOVO ZOPET OPOZARJA NA LJUBEZEN

Sedaj je več kot ena tretjina sveta uradno pod oblastjo brezboštva, razen tega pa premnogo milijonov ljudi živi, kakor da bi Boga ne bilo. V tem žalostnem položaju predobro Srce Jezusovo zo-

pet opozarja človeštvo na ljubezen. To vrši po redovnici sestri Konzolati.

Sestra Konzolata je bila hči Petra Betrone. Kot vdovca z 8 otroci ga je iz usmiljenja vzela Jo-

žefa Nirino. Iz tega zakona je bilo rojenih 6 deklet. Druga je dobila ime po očetu Peterca. Rojena je bila 6. aprila 1903 v Saluzzo v Piemontu. Naslednje leto so se preselili v Turin v zgornji Italiji.

V otroških letih ni bilo z njo nič posebnega, le to, da je bila zelo rada v cerkvi. Kot 13 letna je bila 8. decembra 1916 sprejeta med Marijine hčere. Tedaj je po obhajilu prvič slišala v svojem srcu skrivnostne besede: „Hočeš biti vsa moja?“ „Da, Gospod!“ Biti vsa Jezusova je bilo zanjo: iti v samostan, postati redovnica.

Po precejšnjih preizkušnjah je šla h kapucinkam v Turinu. Tam je pri redovni preobleki 28. februarja 1930 dobila ime Konzolata. Kapucinke so izmed najstrožjih ženskih redov.

Sestra Konzolata je imela razen skupnih verskih vaj še druge dolžnosti, kakor je potrebno po samostanih. Bila je ves čas sandalarica, to je: popravljala je sandale vse redovne družine. Kapucinke namreč nosijo le sandale. Tudi je pomagala prednici pisati pisma. Več let je bila kuharica in nekaj časa vratarica.

Sestra Konzolata je bila trdno prepričana, da je njena naloga: življenje iz ljubezni. Za to je bila nagnjena že po naravi. Veliko vzpodbudo ji je dala knjiga sv. Terезije Deteta Jezusa Zgodba duše. V samostanu je pa prišla še naravnostna želja Jezusova za dejanje ljubezni brez presledka, kadar pač ni bila zaposlena s čim drugim.

Nekaj časa ji je Jezus velikokrat govoril o duši. Ponovno ji je rekel, da želi od nje neprestano dejanje ljubezni, ji obljubljal pomoč, jo opozarjal na svojo usmiljeno dobroto in na velikanski uspeh njenega življenja.

Kar je Jezus povedal sestri Konzolati, naj bi bilo tudi za nas. Zato ji je ponovno naročil: „Konzolata, zapiši to!“ Sestra Konzolata je ubogala in vse to zapisovala. Tako imamo v teh besedah Jezusovih čudovite reči o usmiljeni božji ljubezni v najpreprostejši obliki. So pač besede božje Modrosti.

Da bi sestra Konzolata lažje vršila življenje ljubezni, ji je Jezus dal sledeče sredstvo: *Naj ponavljaj iz srca: Jezus, Marija, rada vaju imam. Rešita duše!* V teh besedah je ljubezen do Jezusa, Marije in do duš. S tem dejanjem se daruje Bogu najlepše: ljubezen in duše. Rešita duše se mora vzeti v najširšem pomenu: Rešita duše greha, pekla, pa tudi popušcanja v dobrem, zanikrnosti, malomarnosti itd., pa tudi duše iz vic.

Jezus je od sestre Konzolate hotel tudi to: *Bodi z bližnjim, kakor bi bila z Jezusom. Pa tudi tretjo stvar: Kar se ti pripeti, pripušča Bog iz ljubezni. Zato sprejmi vse, tudi vsako trpljenje z ljubeznijo in hvaloznostjo kot posebni dar božji.*

Sestra Konzolata se je na vse Jezusove želje odzvala z vsem srcem. Živela je vedno skupno življenje in ostala skrita do smrti.

Jezus želi, naj bo tudi življenje vsakega izmed nas vedno bolj

življenje iz ljubezni. Zato že *takoj zjutraj naredimo dober namen*, naj bo vse čez dan: delo, veselje, trpljenje, vse iz ljubezni do Boga.

Potem *radi ponavljajmo: Jezus, Marija, rad vaju imam. Rešita duše.*

še nekaj Jezusovih besed s. Konzolati

Konzolata, rada me imej, samo rada me imej! V ljubezni je vse.

Kadar me imaš rada, daš Jezusu vse, kar On želi od svojih stvari: ljubezen.

Glej, Konzolata, nekateri me imajo bolj za takega, katerega se je treba bati kot za dobrega; in vendar mi je všeč, da sem samo dober

in vedno dober. Kaj jaz prosim? Ljubezen in samo ljubezen, kajti kdor me ljubi, mi služi.

Skušaj vse delati z veliko ljubeznijo. Bodisi da delaš, da ješ, da piješ, da spiš, delaj vse z veliko, veliko ljubeznijo, ker sem jaz žejen ljubezni.

Toliko večjo vrednost bodo imela tvoja dela, kolikor bolj boš večala ljubezen.

Pomisi, da samo Jezus more razumeti vso vašo slabost.

Konzolata, Jezus ne zahteva od tebe junaških dejanj, ampak najbolj preproste reči, toda darovane z vsem srcem.

Anton Pogačnik, Italija

Ali je denar tvoj prijatelj ali tvoj sovražnik?

A

1. Ali zavidaš milijonarje?
2. Ali bi čisto spremenil način življenja, če bi nenadoma podedoval veliko bogastvo?
3. Ali delaš večino svojih nakupov na up?
4. Če si nenadoma dobil nepričakovano vsoto denarja, ali jo porabiš za izdatke, ki so res nujni?
5. Ali bi rad namišljeno nakupoval z veliko denarja dragocenosti in drage obleke?

B

1. Kadar obeduješ v restavraciji — ali najpreje pogledaš cenik in potem navadno naročiš najcenejšo jed?
 2. Ali se ti zdi, da za osebe ali ustanove, ki potrebujejo podpore, pade vsa odgovornost samo na državo ali dobrodelne organizacije?
 3. Ali je že kdaj preteklo več let, da si zaradi skoposti nisi kupil novo obleko?
 4. Ali svojim prijateljem čestokrat pripoveduješ o svojih izdatkih?
 5. Ali se ti zde darila za božič, za godove oz. rojstne dneve otročja in nepotrebna?
-

Z A M L A D I N O

DVA
VELIKA DOGODKA:
Poslati astronavta v vesolje
— poslati mladega človeka
v svet in življenje. Za
oboje se je treba temeljito
pripraviti.

MLADI VERUJEJO

V Franciji so napravili več anket o veri med mladimi. Prav v zadnjem času so jih tudi v katoliških revijah pogumno objavili. Leta 1971 bo živelo v Franciji 21 milijonov mladih, 40 odst. vsega prebivalstva bo to. Razumljivo, da je bilo treba odgovoriti na vprašanje: kaj bodo mladi počenjali, kako se bodo znašli v življenju, kaj je njihov načrt „bodočnosti“, vznemirjajo problemi prenaseljenosti, bolezni, vojne — in tudi, ali verujejo in če verujejo, kaj verujejo in kako verujejo.

Psihologi so dognali, da sodobna mladina ni trdna sama v sebi. Zato hoče trdnosti, stalnosti, zato išče „idole“, zbira se okoli njih, okoli revij, ki so njihove, ljubi skupinske plese, hoče biti vedno v družbi, boji se osamljenosti.

In Bog? Pojem Boga je mladini blizu. Vsi zapovrstjo odgovarjajo, da jim eksistenca Boga ne dela težav. Več težav je v praksi kot v teoriji: Bog ostaja nekje v ozadju vsega dogajanja in to je vse. Zanimajo se za religiozne probleme, za Cerkev, ki je izšla iz koncilskih dvoran prenovljena, le bojijo se, da bi spet ne ujela koraka s časom, s sodobnim svetom, ki hitro menja oblike in način življenja.

Poglejmo dejstva, ki jih opažamo v vsakdanjem svetu mladih. Življenje buta vanje z vedno večjo srditostjo in jim ogroža zemeljsko in duhovno eksistenco. Zelo blizu jim je materialna miselnost: radi imajo denar, cenijo udobje, navdušuje jih tehnika, ki naj lajša življenje. Ali zaradi tega pozabljajo na duhovno resničnost sveta? Odgovor je razmeroma lahek: dajte mladim Boga! Ne kot dogmo, dajte jim ga kot življenje! Namesto: moraš verovati, povej: nočem ti vsiljevati svojega prepričanja, prepričaj se sam, jaz sem v veri srečen, brez nje ne bi mogel biti in z menoj, kot veš, ne more brez vere shajati milijone ljudi. Odloči se sam!

ČUDOVIT JE ČAS...

Dragi prijatelji!

Srečen sem, ker se mi je ponudila priložnost, da vam spet spregovorim. V glavnih obrisih bi vam rad podal to, kar sem v svojih knjigah hotel razložiti modernemu človeku.

Živimo v čudovitem, toda tudi nemirnem času — kajti človekov korak postaja iz dneva v dan večji; napredek tehnike in znanosti nam nudi priložnost za lažje življenje. Čudovito je — ker je človeštvo v polnem razvoju. Daljine se topijo kakor sneg na soncu, narodi se zblizujejo... Toda naša doba nas prav tako tudi vznemirja, ker vzporedno, ko izginjajo daljave na svetu in raste človekova moč, postaja njegova odgovornost vse težja.

Francoski filozof Bergson je rekel že pred to vojno, da je svetu potrebna duša. Našim sodobnikom danes manjka jasnosti, ki bi spoznala globlji pomen, ravnotežje in ljubezen. V krščanskem izrazoslovju bi rekli, da jim manjka vere, upanja in ljubezni.

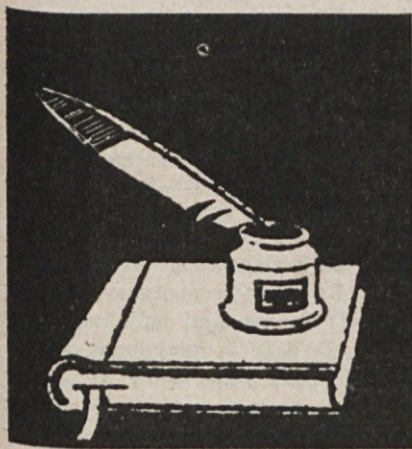
Kaže, da je moderni svet razkristjanjen, da se je moderni svet oddaljil od krščanstva, ali bolje rečeno, ni se še pokristjanil. Danes je nastopil veliki čas delovanja. Predvsem, ker to zahteva zgodovina in

preko nje Sveti Duh; nadalje, ker mladi ljudje niso več pripravljeni sprejeti neko krščanstvo, ki bi bilo omejeno in prazno. Nočejo biti pasivni v tem svetu in zlasti ne v Cerkvi. Popolnoma prav imajo! Vera zahteva zavzetost. Biti kristjan pomeni delovati, načrtovati in izgrajevati Nebeško Kraljestvo že tukaj in sedaj, v sebi in v naših bratih.

Prijatelji moji, nebeški Oče, ki vas je poslal v sredo življenja, k ljudem, ki jih vsak dan osrečujete, vam je dal veliko nalogo.

To nam je potrebno: živeti iz Kristusa. To je naloga vašega krščanskega življenja. Naši sodobniki bodo to: ali razumeli in bo svet cvetel v resničnem veselju ali pa bodo izmaličili naravo in zakopali božji dar. Tedaj se bo svet zamajal in človeštvo se bo samo uničilo. Toda mi se držimo! Sveti Duh bo prišel med nas in v Cerkvi bo nastopila nova pomlad.

Michel Quoist

MLADINSKA V POŠTA

DA BI NAŠ NAROD VSTAL

Velikonočne praznike sem zelo lepo preživela. Vprašala bi pa tole: včasih berem ali slišim primerjavo med Kristusovim in našim narodnim življenjem k svobodi. Kako naj to razumem?

Vsak kristjan mora biti ob misli na Kristusovo vstajenje poln optimizma. Smrt ni več zadnja postaja našega življenja, vsi smo prepojeni z upanjem. Upamo, da bo tudi v življenju našega naroda za dobo trpljenja in smrti napočila doba svobode, veselja in rasti.

To je primerjava, ki si jo morda slišala, vendar ne pozabi, da je Kristusovo vstajenje resnica in bistveni del tvoje vere, vstajenje slovenskega naroda pa je zaenkrat le naše upanje. Moli, da bi tudi to upanje postalo resnica.

DRAGI FANT, BODI MOŽ!

Star sem 17 let. Na zunaj sem se precej spremenil, sem zrastel in čutim da začenjam novo dobo v mojem življenju. A že večje borbo nosim v sebi. Starši me imajo za takšnega dober in priden, sam pa vem, da po eni strani res nočem biti pokvarjenec, po drugi strani pa zahajam v slabo družbo in z njo na razne zabave, ne molim več redno in ne hodim k spovedi in obhajilu. Dolgo časa že nisem nikomur pisal ne o tem govoril. A zdaj hočem biti iskreno in na drugačen način dober, sam pri sebi, ne zaradi drugih. Kaj mi svetujete?

Fant moj, lepo in odkrito si napisal in skušal Ti bom enako odkrito odgovoriti.

S tem ko doraščáš, sprejemaš od Boga nove darove pa obenem tudi nove odgovornosti. Nisi več otrok in prav je da starše na to spomniš, če sami pozabljaajo da čas teče. Nisi pa še popolnoma zrasel v moža, čeprav

čutiš v sebi vse viharje, ki jih boš moral kot mož nositi skozi življenje. A moči ki jo dajejo leta še nimaš. Pred novimi odgovornostmi in lastnostmi si zbeگان. Vendar ne boj se. Vsak od nas je šel skozi to dobo in vsi smo stali pred vprašanjem kaj naj od svojega otroštva odvržemo in kaj naj vzamemo s seboj v življenje. Ker te je vera spremljala od malega si za hip pomislil, če bi tudi njo odvrigel. Zdaj pa že veš, da tudi vera raste s teboj. Kmalu bo iz otroške preproste vere postala goreča fantovska in nato trdna in moška.

Tudi to, da te je pritegnila slaba družba je znak ne toliko Tvoje slabosti kakor rasti. Fant potrebuje fantovske družbe in prijateljstvo je v mladostnih letih nujno. Brez družbe ne boš mogel rasti, potrudi se le, da slabo družbo zamenjaš z dobro. To je včasih težko poizbrati, a se splašča, saj gre za Tvoje življenje.

A svoji slabosti moraš iskati pomoči. Bog v zakramentu sv. Evharistije Ti bo pomagal bolj kakor kdo drugi. Tudi če je kdaj hudo, ne zapusti ga, On Tebe ne bo. O problemih vere pa se meni s kakim duhovnikom, ki mu zaupaš. Tudi kako knjigo vzemi v roko, ki govori o problemih Tvoje dobe in ki Te bo pripravljala na življenje v verskem in navnem pogledu. Če imaš še dvome — pa še piši.

Uganke o življenju ne more rešiti, kdor ne reši vprašanja trpljenja. In ker edino kristjan to zmore, edino on more razumeti življenje. — Leclerc

GOSPODARSKA PODLAGA ZA ZAKON

(Povzeto po knjigi „Tres para el matrimonio“, p. J. Miguel Miranda)

Denar in bogastvo kot edini faktor ne moreta nuditi tiste sreče in tistega zadovoljstva, ki sta za krščanski zakon nujno potrebna. Nemogoče si je predstavljati, da bi bili srečni tišči zakonci, ki so sklenili zakon samo iz denarnega vidika, torej da bi si s tem zakramentom pridobili oz. povečali bogastvo. Temeljna osnova zakona je ljubezen. Toda samo slepa ljubezen, še bolj pa ljubezen oz. privlačnost, ki temelji predvsem na seksualnosti (spolnosti) — ne zadoščata za miren in srečen potek življenja v zakonu.

Družina kot taka ni samo verska ali socialna družba, temveč je tudi gospodarska zveza, ki naj rešuje in spolnjuje razne potrebe, ki se pojavijo v njej. Zato se priporoča neka gotova gospodarska podlaga, ko se zakon sklene (kot oprema, pohištvo, po možnosti lasten dom itd.). Dom se pa ne more vzdrževati sam. Zato je nujno potrebno, da ima mož reden dohodek, v težkih oz. posebnih okoliščinah pa je potreben tudi dohodek žene.

Kakšne pa so potrebe, ki nastanejo v zakonu, oz. družini?

V zakonu nastanejo:

1. Nujne potrebe — kot stanovanje, hrana, obleka, zdravila, šolanje otrok itd.

2. Koristne, čeprav ne nujne potrebe, kot nabava radija itd.

3. Potrebe, ki služijo razvedrilu, kot izleti, televizija, razna praznovanja.

Da tem potrebam lahko zadostimo, moramo imeti torej redne dohodke. Toda kakšni so ti dohodki? Predvsem so to:

1. Redni denarni dohodki, katere navadno prinaša v zakon mož, po izredni potrebi morda tudi žena.

2. Žena pa tudi redno doprinyaša v zakon dohodke in sicer s svojim gospodinjskim delom (čeprav mnogi zakonci tega ne upoštevajo, ali pa vsaj vse premalo cenijo!).

Zakon z družino ima razne izdatke katere bi lahko opredelili v:

1. Stalne (kot najemnina, ali pa davki oz. oskrbovanje lastnega doma, stroški za luč, vodo, prehrano, šolanino, itd.).

2. Slučajne, ki pa so potrebni, kot npr. obleka, razna popravila itd.

3. In izredne, kot razni stroški zaradi bolezni, potovanja itd.

Če upoštevamo vse zgoraj navedene postavke, pridemo do zaključka, da morata zakonca pripraviti pravo razmerje med svojimi dohodki in izdatki. Če družina porabi več, kakor pa ima dohodkov, zaide v dolgove in s tem v velike težave. Zato je nujno potrebno, da naredita družinski proračun, ki naj — kot rečeno — vsebuje postavke za dohodke na eni strani, na drugi pa postavke za redne in izredne izdatke.

Če izdatki presegajo dohodke, je

nujno potrebno, da se zakonca v svojih potrebah nujno omejit — in sicer najpreje pri zabavi, oz. pri ne nujno potrebnih izdatkih.

Vsi ti matematični računi so nujno potrebni. Čestokrat se pa le zgodi, da zakonca ob vstopu v zakon nimata ničesar drugega, kakor svoje delovne roke, in smisel ter energijo za odpoved — kasneje pa s pridnim delom in pravilno porabo dohodkov vendarle dosežeta gotovo blagostanje.

UPORABA DOHODKOV

Prihranek lahko dosežemo, če pravilno upravljamo naše dohodke. Da ga dosežemo, je nujno potreben gotov red in pa tozadevna vzgoja. Ta pa se mora pričeti že v mladosti.

Če torej hočemo pri normalnih dohodkih doseči prihranek, moramo biti:

● Redoljubni (dom mora biti snažen in urejen in v njem se ne sme razmetavati ne v hrani ne v obleki).

● Ne smemo si „ustvarjati“ potreb (kot npr. z nepotrebni izdatki za nepotrebne obleke, nepotrebno zabavo ali z luksuzom).

● Ne smemo porabiti vsega za služka naenkrat. Dobro je štediti in pri tem misliti na izdatke, ki se nam lahko nenadoma in čisto nepričakovano pojavijo — kot npr. bolezen, prometna nesreča ali kakršenkoli nepredviden, nujen izdatek.

(Lepa čednost Slovencev, pa tudi drugih narodov, kot npr. Švicarjev je, da že v mladosti mislijo na izdat-

ke in potrebe, ki nastanejo s starostjo in že tedaj prično štediti v ta namen.)

KDO NAJ VODI GOSPODARSTVO V DRUŽINI?

Ker je torej družina tudi gospodarska družba, je nujno potrebno, da to gospodarstvo nekdo vodi. Kdo? Mož ali žena?

To vprašanje morata zakonca sama rešiti. Možno je, da samo mož vodi gospodarstvo. Lahko pa mož prevzame skrb le za večje izdatke, žena pa prevzame izdatke, ki so v zvezi s gospodinjstvom in prehrano. Dokončno in pravilno stališče, katerega zavzame zakonca v tem pogledu, pripomore k soglasju v družini in doprinaša k občutku soodgovornosti, sodelovanja in razumevanja za potrebe drugega.

KAJ ŠKODUJE DRUŽINSKEMU GOSPODARSTVU?

Kadar zaide družina v denarno težavo, je temu vzrok ali delovanje moža, ali žene, ali pa celo obeh.

Mož škoduje družini:

● Če ženi prikriva višine svojih dohodkov (po zadnjih statistikah je — na žalost — 75% mož, ki smatrajo, da imajo do takšnega ravnanja vso pravico, češ, saj ta denar vendar oni sami zaslužijo).

● Če svoj zaslužek ali del tega trošijo s svojimi prijatelji na zabavah, namesto, da bi krili nujne potrebe svoje družine.

● Če vzdržujejo druge, lastni družini pa odzamejo najnujnejše.

Vendar pa je lepa lastnost, če vsaka družina izda po svoji možnosti določen znesek v dobrodelne namene, če je svojim nujnim potrebam že zadostila.

● Če mož preveč in sebično štedi, tako da svojim otrokom ne nudi niti najnujnejšega — prav tako škoduje družini.

Slabo za družino je vsekakor tudi, če žena ne uporablja pravilno denarja, namenjenega za družino, to je, če preveč troši, če ne preudari vsakega izdatka. Toda tudi njena prevelika štednja na nepravem mestu družini ni v prid.

Takšno obojestransko nepravilno upravljanje družinskih dohodkov povzroči, da

● nastane med zakoncema nezaupanje;

● nastane med zakoncema stalna razdražljivost in napetost;

● žena napravi izdatke, o katerih možu nič ne pove;

● trpijo otroci in sicer zaradi prepira med starši, pa tudi zaradi pomanjkanja denarja za njih izobrazbo, obleko itd.

Priredila P. D.

I. ALI ZNAŠ OPAZOVATI?

1. Ali je denarno vprašanje važno za družinsko življenje?
2. Kaj razumeš pod družino kot gospodarsko družbo?
3. Razloži sledeče točke: potrebe, dohodki, izdatki!
4. Razmerje med dohodki in izdatki: družinski proračun — kaj je to?

5. Poznaš nekaj praktičnih pravil o družinskem proračunu?

6. Kaj je prihranek?

7. Kako dosežeš prihranek?

8. Kdo naj vodi gospodarstvo v družini?

9. Kaj škoduje družinskemu gospodarstvu?

10. Kaj so posledice slabega gospodarstva v družini?

II. ALI ZNAŠ PRESOJATI?

1. Ali je gmotna podlaga nujno potrebna za zakon?

2. Kaj pomeni gmotna podlaga?

(Ali pomeni, da morata zakonca ali vsaj eden imeti stalne, dobre dohodke? Ali naj se mladi par ne poroči preje, dokler nima urejenega doma, hiše, določene višine dohodkov?)

3. Kaj je vzrok, da mnogi zakonci dosežejo gotovo gmotno blagostanje, čeprav nista imela ničesar, ko sta se poročila?

4. Ali ima delavni človek pravico do gotovih zahtev?

5. Ali pravila za štednjo dovoljujejo kak odvišen izdatek?

III. ALI ZNAŠ DELOVATI?

Predstavljalj si:

1. Da si poročen in imaš gotov dohodek (50.000 pezov), dva otroka v šoli, za katera plačuješ 6000 do 8000 mesečno. Kakšen družinski proračun bi naredil?

2. Koliko bi s to vsoto lahko mesečno prištedil? 10.000? Več? Manj? Ali nič?

CERKEV IN MEDNARODNI
PROBLEMI

PAVEL VI. V ŽENEVI

Veliko se danes govori o socialističnem humanizmu, zanj se zavzemajo zlasti pripadniki idej, kakor jih uči marksizem. Socializem bi naj bil baje prejel svojo človeško vsebino tedaj, ko so se pred leti zagovorniki materializma začeli izrekati za večjo udeležbo ljudskih množic pri upravljanju splošnih dobrin, pridržanih državnemu ali partijskemu vodstvu. Ponemod se je celo skušala uveljaviti trditev, da je šele marksizem prinesel na svet tisto socialno pravico, kakor je bila omenjena v evangelijih.

Sodelovanje Cerkve pri mednarodnem uradu za delo

Še predno pa se je začelo govoriti o raztegnitvi socialnih zahtev na mednarodno, danes bi rekli ekumensko ravnino, je Cerkev s svojim deležem pomagala dvigniti mednarodno delavsko gibanje na svetovno, res občestveno ravnino. Takoj po koncu prve svetovne vojne je bil v Ženevi ob Zvezi narodov, političnem telesu za urejanje mednarodnih zadev in urejevanje miru v svetu, ustanovljen tudi Mednarodni urad dela, splošno nazvan Bureau International du Travail. Ko so odprli njegove urade v začasnih prostorih v letu 1919, pač nikdo ni pričakoval, da bo prav ta urad ustanovil za človeštvo mnogo več dobrega kot Zveza narodov, dasi je bil urad le njen del. Ker je bila takrat socialna demokracija v svetu na višku, je bil za generalnega tajnika postavljen socia-

list Albert Thomas, večkratni minister za socialno politiko v francoski vladi. Bil je odločen marksist in med raznimi krščanskimi ustanovami in delavskimi organizacijami je zavel preplah, češ da bo Urad pod njegovim vodstvom zadržal v propagiranje ortodoksnega marksizma, če ne celo komunizma in ateizma. Vendar se to ni zgodilo! Thomas je bil na svojem mestu do svoje smrti v letu 1931. Ničesar ni storil proti socialnim nazorom krščanskih delavskih organizacij, ampak se je že okrog leta 1925 močno naslonil na Vatikan, kamor je poslej večkrat zahajal, še posebej ob prilikah, ko so se obravnavale pereče zadeve načelnega značaja. Večkrat je bil pri Piju XI. in prav leta 1926 je Thomas že povabil Vatikan, naj pošlje v Urad svojega stalnega opazovalca. Kako čudne so bile še razmere, se vidi iz tega, da je moral jezuitski pater, strokovnjak za socialna vprašanja skorajda skrivati svojo navzočnost v Ženevi in ni smel z nobenim zunanjim znakom pokazati, da je zastopnik Cerkve — ni mogel biti opravljen niti kot clergyman, ampak je moral nastopati kot navaden laik. Po drugi svetovni vojni se je položaj zelo izboljšal in je bil leta 1956 za zastopnika Cerkve pri BIT imenovan francoski duhovnik Joseph Joblin z vsemi pravicami uradnega predstavnika in sodelavca. Papež Janez XXIII. je v okrožnici Mati in učiteljica izrekel lepo priznanje ženevski delavski socialni centrali, ko je podčrtal, „da je ženevski

Mednarodni urad dela skozi več desetletij dragoceno sodeloval pri uvedbi gospodarskega in socialnega reda v svetu, ki naj bo prepojen s pravico in človečanstvom za dosego zakonitih pravic delavstva.“ Pred dvema letoma pa je papež Pavel VI. sklenil udeležbo Cerkve pri delu MUD še bolj poudariti, ko je za prospeh in ugled celotne socialne delavnosti odredil, da naj bo njegov zastopnik pri Uradu p. Henri de Riedmatten, njegov stalni diplomatski opazovavec in zastopnik v Ženevi.

Ekumensko gibanje

Ekumensko sodelovanje med katoliško Cerkvijo in drugimi krščanskimi skupnostmi je že tako napredovalo in se globoko zasidralo, da posebnih zunanjih manifestacij ne potrebuje. Pavla VI. obisk pri ekumenskem svetu in pri MUD naj velja spoznanju, da je danes zgolj cerkveno, versko delo za razmah ekumenizma prešibko; če hoče dati svetu res pravi zgled za pravi razmah modernega sveta, se mora religiozno obogatiti še s sodelovanjem za zmago prave socialne pravice po vsem svetu.

Pred petdeset leti je Cerkve živela še v pravem getu, ker ji je na laicizmu in pozitivizmu sloneča mednarodna diplomacija onemogočala sleherno udeležbo pri urejanju glavnih problemov za pravo sožitje med narodi. Ko bo torej papež Pavel VI. govoril na proslavi jubileja MUD, ne bo načeljal novo dobo sodelovanja ali na-

Latinska Amerika: bolečina in upanje Cerkve

VPRAŠANJE PREBIVALSTVA

Pogosto se pojavljajo trditve, da je naraščanje prebivalstva eden izmed najbolj perečih problemov Latinske Amerike.

Mnenje specializiranih organizacij

Po najnovejših računih Gospodarske komisije Združenih narodov za Latinsko Ameriko (CEPAL) štejejo dežele Latinske Amerike 267 milijonov prebivalcev. Leta 1980 bo število naraslo na 368 milijonov, leta 2000 pa na 600 milijonov. Nekateri, ki se spominjajo, da je bilo leta 1921 na tem geografskem prostoru le 91 milijonov ljudi, govorijo o „eksploziji prebivalstva“ in pre-

rokujejo črno bodočnost.

povedoval nove ukrepe, ampak bo mogel jasno pokazati, kaj so za zmago socialnih pravic delavstva storili njegovi predniki Pij XI., Pij XII. in Janez XXIII. Pod njihovim vodstvom je bilo opravljenega že mnogo dela, ko se o „socialističnem humanizmu“, še govorilo ni.

Udeležba na jubileju Mednarodnega urada za delo in še obisk pri Ekumenskem svetu Cerkva nazorno postavlja na pravo mesto delo papeža Pavla VI., ko nadaljuje in potrjuje nauke in namene svojih velikih prednikov od Leona XIII. do Janeza XXIII.

Ruda Jurčec

Študije dokazujejo, da je to naraščanje prebivalstva pripisati večjemu številu zakonskih zvez, to je legalnih, vsaj civilno, in naturalnih, sklenjenih med mladimi v dobi največje rodovitnosti, ter spolnemu izživiljanju na splošno.

Izredno število rojstev zmanjšuje izredno veliko smrtnih primerov dojenčkov. Svetovna organizacija za zdravstvo pri Združenih narodih je ugotovila, da je v letu 1966 v Braziliji na vsakih 1000 novorojenčkov umrlo 112, v Boliviji 108, v Argentini pa približno 80. Če primerjamo te številke z onimi v Sloveniji, kjer znaša umrljivost 29 novorojenčkov na vsakih 1000 vidimo, da so dežele Latinske Amerike tudi glede naravnega gibanja prebivalstva na dveh ekstremnih točkah.

Gostota prebivalstva in naravni prirastek

Z ozirom na absolutno površino je večina dežel Latinske Amerike, izvzemši Puerto Rico, Haiti, Jamajco in El Salvador zelo redko naseljenih. Ta trditev izgubi delno veljavo, če upoštevamo, da obstajajo nekateri predeli nedostopni za obdelovanje, to je gorovje, pragozdi ali puščave ter pomanjkanje sladke talne vode.

Po podatkih organizacije Združenih narodov je bila gostota prebivalstva leta 1966 in naravni prirastek naslednji:

Dežela	Površina v tisoč km ²	Prebivalstvo v milijonih	na km ²	Naravni prirastek na 1000 prebivalcev
Santo Domingo	49	3.7	76	23.7
Guatemala	159	4.6	42	27.6
Haiti	28	4.5	161	35.1
Honduras	112	2.4	21	21.1
Jamaica	11	1.8	164	—
Costarica	51	1.5	29	32.4
Cuba	115	7.8	68	29.5
México	1.973	44.1	22	34.1
Nicaragua	148	1.7	11	35.8
Panama	76	1.3	17	32.5
Puerto Rico	9	2.7	300	22.4
El-Salvador	21	3.0	143	35.3
Argentina	2.777	22.7	8	13.3
Bolivia	1.099	3.7	3	15.0
Brazil	8.512	84.7	10	31.0
Čile	742	8.7	12	21.3
Ekvador	271	5.3	20	32.5
Kolumbija	1.138	18.6	16	26.8
Perú	1.258	12.0	9	20.1
Uruguay	187	2.7	14	16.4
Venezuela	912	9.0	10	36.4

Izredno gosto naseljene dežele Srednje Amerike se morajo boriti še s posebnimi socialnimi in gospodarskimi težavami. Iz Puerto Rico imajo možnost izseljevanja v Združene države, ker so njihov sestavni del, iz drugih pa ne.

Najmanjši naravni prirastek ima Argentina, najvišji pa Venezuela. Za Argentino je to problem življenjske važnosti še posebej, ker je naravni prirastek v mestnih središčih pod evropskim povprečjem.

Največja umrljivost je v Gvatemali, 16.6 na 1000 prebivalcev, naj-

manjša pa v Puerto Rico, 5,4 na 1000 prebivalcev.

Starostna struktura

Če analiziramo številke o starostni strukturi prebivalstva Lat. Amerike vidimo skrajnosti v tej ali oni smeri, ki težak položaj še poslabšajo.

Aktivno prebivalstvo, to je tisto, ki dela in služi, predstavlja samo eno tretjino vsega prebivalstva. Večino pasivnega dela prebivalstva sestavlja mladina izpod 15. leta starosti, kar pomeni da je prebivalstvo z ozirom na starostno strukturo zelo mlado.

Obstoječa starostna struktura pri naša svoje težave in potrebe. Predvsem je pereče vprašanje šolstva, vzgoje in izobrazbe mladih ljudi. Ker niso krite niti najnujnejše potrebe, je mlada delovna sila nekvalificirana, opravlja navadna in nižja dela. Nima vzgoje in izobrazbe, tiste osnovne kulture, ki bi omogočila, da bi se ti mladi ljudje vsaj pri delu izpopolnili in napredovali, postali kvalificirani delavci. To bi jim tudi pomagalo do boljšega zaslužka in tvarnega blagostanja. V tej nepripravljenosti mladih ljudi za delo in življenje tičijo življenjski problemi Latinske Amerike in se odražajo v gospodarskem, socialnem, političnem in tudi verskem življenju.

Kot manjka kvalificiranih ročnih delavcev in strokovnjakov na srednje-

tehnični ravni, zaposlitve za strokovnjake s fakultetno izobrazbo. Velikokrat morajo iskati zaslužka v tujini, ker se jih enostavno branijo ali pa jim nudijo nezadostni zaslužek. Tako imajo tudi dežele Lat. Amerike svoje izseljence intelektualce vseh strok in poklicev. Neredkokrat se jim pridružijo še politični izseljenci, zaradi neurejenih političnih razmer.

Narodnostna struktura

Na splošno se ceni, da je ena tretjina prebivalstva Latinske Amerike italijanskega porekla, dve tretjini pa španskega (vključno Portugalce) porekla. Ostale narodnosti in indijanci predstavljajo z ozirom na celoto neznatno manjšino.

Ker se v teh deželah pri določitvi narodne pripadnosti upošteva kraj rojstva in ne krvno potomstvo (narodnost staršev) je „tujcev“ vedno manj. Ker so praktično ustavili vseljavanje iz evropskih dežel, krioli dobivajo absolutno večino. Naseljenci iz Evrope so v veliki večini že v starosti nad 50 let in postopoma izumirajo. Po podatkih argentinskega statističnega urada je 30% umrlih v Buenos Airesu leta 1967 bilo tujcev, v provinci Buenos Aires pa 20%. Tako se postopoma število tujcev in njihovega vpliva znižuje na minimum in upajo, da jim bo to pomagalo k hitrejši formaciji in rasti njihove narodne bitnosti.

Avgust Horvat

Zmeda, v katero so potopljene ljudje, prihaja od tod, ker zvečer ne vedo, zakaj so vstali in zakaj bodo jutri ponovno začeli. — Doncoeur

MED NAMI V ARGENTINI

Romanje v Luján

Ob 35-letnici prvega slovenskega romanja in ob 20-letnici ustoličenja podobe brezjanske Marije Pomagaj v lujanski baziliki, smo imeli Slovenci v Argentini romanje v Luján v nedeljo, 11. maja tl.

Kljub jutranjemu slabemu vremenu se je zbralo skoraj običajno število slovenskih romarjev iz vseh krajev Buenos Airesa in celo iz šest ur oddaljenega Rosaria.

Pri sv. maši je imel g. msgr. A. Orehar cerkveni govor, katerega osnovna misel je bila: **Pogovorimo se.** Izvleček pridige je naslednji: „Mnogo hudega je v preteklosti nastalo po naših družinah, v narodu in cerkvi, ker ni bilo pravega razgovora. Starši se niso znali pogovoriti z otroci in obratno, zato je vsak trpel in bil nesrečen po svoje. V narodu smo se delili desetletja v stranke in skupine, se združili ob dva-

najsti uri, ko je bilo že pozno in smo zapravili dosti moči in celo narodovo dobro ime do danes. V Cerkvi je nastalo toliko krivih ver in trenj, ker se niso znali pogovoriti o besedah in dejanjih. Brez potrebe so se ločili protestanti in pravoslavni od Rima in smo tako raztrgali brez smisla veliko krščansko družino. Na 2. vatikanskem koncilu so se zbrali škofje vsega sveta in dogovorili, da je Cerkev povsod, s svojimi udi in problemi. In kolikor se bodo danes znotraj Cerkve znali dogovoriti papež s škofi, škofje z duhovniki in duhovniki z verniki, toliko se bo uredilo in dopolnilo ter razvilo življenje Cerkve kljub vsem krizam, ki jih tudi danes Cerkev doživlja.

Slovenski romarji iz Argentine smo prišli danes v Luján, da se pogovorimo po Mariji z Bogom in med seboj. Prva misel pogovora je zahvala Bogu po 35 letih prvega slovenskega romanja v to svetišče ter

ob 20-letnici ustoličenja podobe Marije Pomagaj v Lujanu, pa ob 1100-letnici smrti sv. Cirila, ko se spominjamo dela njegovega in brata Metoda ter drugih misijonarjev, ki so nam omogočili korak v Kristusovo Cerkev, s tem so nam posredovali toliko dobrega v duhovnem in tvarnem pogledu za Slovence v vsej zgodovini.

Koliko blagostanja je podelil Bog v teh desetletjih slovenskim izseljencem v Argentini, zato bo današnja sv. maša zahvala, ki jo bomo izrekli Očetu po rokah Kristusovih in Marijinih, vsak zase in vsi za skupnost. Ta maša bodi tudi beseda zvestobe, katero obljubimo pred Marijo Bogu v skladu s sklepi naših duhovnih obnov glede molitve, nedeljske maše ter letne spovedi, glede naše osebne in zakonske čistosti, tako naše besede ne bodo kratkotrajne „kot da smo se pogledali v ogledalo, pa pozabili, kakšni smo bili,“ kakor pravi sv. Jakob.

Pogovorimo se med seboj, kako je z nami po družinah, ali znate govoriti starši z otroki, če otroci mislite na svoje starše, ob katerih raste in se pripravljate za samostojno družinsko življenje. — Pogovorimo se o našem medsebojnem življenju, saj je prav romanje v Luján najlepše romanje vse slovenske družine, kot potrdilo, da spadamo skupaj kot bratje in sestre kljub časovnim razlikam prihoda in da smo sinovi istega naroda, istega očeta in matere. Pogovorimo se o naših mislih, besedah in delih.

Svobodo smo iskali in našli v svetu, ne kratimo je drugim.

Pravico smo hoteli, toliko zanjo trpeli, pustimo jo danes drugim.

Ljubezen smo tako pogrešali ob izhodu, tudi ob prihodu v to domovino so nas boleli očitki izdajstva, ne ponovimo o bratih istega mi sami. Izkazujmo ljubezen posebej v sodbah.

Pogovorimo se pred Marijo o svojem delu v skupnosti, da si ga bomo pravično razdelili, ne pustili samo enim, ali vsaj ne razdirali, da nas ne bodo spraševali tisti, ki nas gledajo, če nam toliko let ni dalo zadosti pameti in nas izučilo.“

Med sv. mašo je bilo ljudsko petje, ki ga je vodila skupina mož po zvočnikih. Kot običajno je izredno veliko rojakov v neskončnih vrstah čakalo in prejelo sv. obhajilo. Od zgodaj zjutraj je nad deset slovenskih duhovnikov vse dopoldne spovedovalo. Po sv. maši je bil opoldanski odmor namenjen kosilu in medsebojnemu razgovoru.

Popoldansko pobožnost je začel ob dveh popoldne č. g. misijonar Franc Sodja CM. Osnovna misel govora je bila „Marija, Mati Cerkev“. Govor je bil razdeljen v tri dele: Zakaj smo prišli, Marija je med nami in Način pravega Marijinega češčenja. V prvi točki je govornik opredelil, da romanje ni izlet ni narodni praznik, ampak je romanje, to je, dejanje vere, pokore, prošnje in ljubezni do Marije. V drugem delu je g. Sodja nakazal, kako je Marija med nami navzoča. Ona je med nami, ker jo je koncil postavil in imenoval za Mater Cerkev. Pravi način češčenja Marije je tisti, ki je v okviru zdravega in pravovernega

nauka, naše češčenje se mora izogibati pretiravanju in ožkosrčnosti, naše češčenje do Marije ne sme biti neplodno, kratkotrajno čustvo, izhajajoče iz lahkovernosti, ampak prava pobožnost mora izhajati iz globoke vere.

Opoldne se je vreme ugodno zboljšalo. V procesijo so se uvrstili križ, bandera, šolska mladina, moške in fantje, skavti, narodne noše, kip lujanske in podoba brezjanske Marije, ministranti, duhovniki, redovnice, žene in dekleta. Med procesijo smo molili rožni venec in med desetkami peli Marijine pesmi. Po vrnitvi v baziliko smo z res ljudskimi petimi litanijami, z blagoslovom z Najsvetejšim in s pesmijo Marija skoz' življenje zaključili romanje. V spomin na letošnje romanje smo pri darovanju prejeli podobice z napisom: „Ob 20-letnici zahvalnega romanja in ustoličenja brezjanske Marije Pomagaj v Lujanu smo Marijo, Kraljico Slovencev prosili: Bodi Mati naše prihodnosti.“

20-letnica slovenske skupnosti v Ramos Mejiji

27. aprila so rojaki v Ramos Mejiji praznovali 20-letnico naselitve, verskega, prosvetnega in gospodarskega delovanja.

Dopoldne je bila koncelebrirana sv. maša, ki so jo darovali č. gg. Jože Škrbec, ki je imel govor ob jubileju, Matija Lamovšek in dr. Mirko Gogala. Ves dopoldanski in popoldanski program je vodil g. Marijan šifrer. Pri popoldanski slovesnosti je bil glavni govornik g. pre-

lat France Novak. Predsednik doma, g. Pergar, se je vsem sodelavcem, rojakom in nastopajočim zahvalil za dosedanje sodelovanje in za izvedbo obletniške akademije. Po proslavi je bila družabna prireditev.

Miramar

Letošnji odbor Slovenskega doma v Miramaru sestavljajo: predsednik Trpin Lojze, podpredsednik Marolt Lojze, tajnik Marolt Marjan, blagajnik Gornik Janko, gospodar Gornik Franc, raziščišče Japelj Anton, športni referent Janez Marolt, gospodinja Trpin Nežka in mladinska referentka Gornik Anica.

Osma obletnica v San Martinu

23. aprila 1961 je bil blagoslovljen Slovenski dom v San Martinu. Za obhajanje osme obletnice so bili povabljeni in so se povabilu odzvali predsednik Zedinjene Slovenije g. Božo Stariha in predsedniki oz. zastopniki krajevnih domov.

Ob 11.30 je msgr. A. Orehar daroval sv. mašo za rajne in žive rojake iz San Martina. Med mašo je pel sanmartinski pevski zbor pod vodstvom g. Vinka Klemenčiča. — Po kosilu, ki so ga pripravile sanmartinske gospodinje je bila ob štirih popoldne akademija, pri kateri so nastopili šolski otroci, dekleta, dekliški pevski oktet in pevski zbor. Potek akademije je vodil kulturni referent doma g. Rudolf Smersu. Slavnostni govornik je bil č. dr. Alojzij Voršič. Predsednik Slovenskega doma v San Martinu g. Ivan Dimnik se je zahvalil nekdanjim in sedanjim

sodelavcem ter prirediteljem akademije za nesebično delo v korist slovenskega življenja v San Martinu. Z družabno prireditvijo je bilo zaključeno praznovanje obletnice doma.

San Justo — Obisk msgr. Raspantija

8. maja je obiskal Slovence v San Justu moronski g. škof msgr. Raspanti ob priložnosti farne vizitacije. Ob vstopu so g. škofa pozdravili odborniki doma in ga spremili v popolnoma zasedeno dvorano. V imenu šolske mladine je g. škofa pozdravila Marta Malovrhova. Šolski pevski zbor je pod vodstvom gdč. Angelce Klanškove zapel narodno in cerkveno pesem. V imenu Našega doma je msgr. Raspantija pozdravil tajnik g. Jože Miklič. Nato je g. škofu in vse navzoče nagovoril krajevni dušni pastir g. Janko Mernik SDB. Lep večer je zaključil g. škof sam s pohvalo Slovencev v San Justu.

Mendoza — dan slovenske pesmi

27. aprila — na Markovo nedeljo — je pevski zbor v Mendози priredil pevski koncert. Za uvod je zborovodja g. prof. Božidar Bajuk spregovoril navzočim priložnostne misli z željo, da bi posebno mladini mogli s pesmijo posredovati narodno zavest.

Spored koncerta je obsegal naslednje pesmi: Opomin k petju (Sattner), Čolničku (Parma), Planinka (Foerster), Po jezeru (Hubad) in Ej zato (Mav-Bajuk). Ob klavirski spremljavi (Marko Bajuk ml.): Slovenskim mladenkam (Volarič) in Dobro jutro (Schwab). — V

drugem delu je zbor, ki ima več mladih pevcev, zapel devet narodnih in ponarodelih pesmi. Za zaključek so mendoški pevci zapeli Premrlovo Slovansko pesem.

Slovenska vas — novi šolski prostor.

Društvo Slovenska vas je v prvem nadstropju Hladnikovega doma zgradilo tri nove šolske sobe. Nove prostore je 4. maja blagoslovil g. vikar Janez Petek CM. Z blagoslovitvijo je bila združena šolska akademija, ki jo je pripravil ves učiteljski zbor. Slovenska šola v Slovenski vasi nosi ime škofa Ireneja Friderika Baraga, obiskuje jo okoli 100 otrok in jo vodi ga. Zdenka Jan s sodelovanjem učiteljskega zbora.

Carapachay — 9. obletnica doma

4. maja je Slovenski dom v Carapachayu s celodnevno prireditvijo obhajal 9. obletnico krajevnega doma, ki je bila združena z nastopom sedaj stalnega slov. dušnega pastirja g. Matije Borštnarja. Po dviganju zastav je bila koncelebrirana sv. maša, ki so jo darovali gg. msgr. A. Orehar, Matija Borštnar in Rode Jurij.

Pri popoldanskem programu je po začetnih nastopih najmlajših pozdravil navzoče predsednik Slovenskega doma g. A. Sedej ter se zahvalil vsem sodelavcem za njihovo razumevanje pri delu za krajevno skupnost. Po proslavi je bila prosta zabava.

SVETOVNE NOVICE

Pavel VI. — dva pogoja za mir

Pri eni izmed zadnjih avdienc je sv. oče dejal 10.000 navzočim na trgu sv. Petra, da se mora mednarodni mir roditi iz mednarodnega reda in ljubezni, osnovane na pravičnosti mednarodnega prava.

Začetek predavanj

Dvanajsto akademsko leto je na katoliški univerzi v Buenos Airesu začel kardinal Caggiano, buenosaireški nadškof in primas Argentine, s sv. mašo, združeno s proslavo na kateri sta govorila msgr. dr. Octavio Derisi, rektor univerze ter dr. Tomás Casares, profesor na katoliški univerzi.

Zuanji minister pri sv. očetu

Argentinski minister za zunanje zadeve in za bogočastje, dr. Nicanor

Costa Méndez, je bil sprejet pri papežu sredi aprila v 50 minutni osebni avdienci.

Zborovanje škofov

V drugi polovici aprila je kardinal Caggiano vodil zborovanje vseh argentinskih škofov. Študirali in določili so obliko izvajanja sklepov II. vatikanskega vesoljnega cerkvenega zbora in sklepov lanske konference južnoameriških škofov v Medellinu (Kolumbija) ob navzočnosti sv. očeta. Obojne sklepe so naobračali na sedanje stanje katoliške Cerkve v Argentini.

Odhod apostolskega nuncija

Dosedanji papeški nuncij v Argentini, msgr. Humberto Mozzoni, je bil imenovan za nuncija v Braziliji. Msgr. Mozzoni je bil rojen v Bue-

nos Airesu 29. junija leta 1904. Študiral je v Italiji. Po končani diplomatski vatikanski šoli je vršil diplomatske službe v Kanadi, v Londonu, na Portugalskem, v Boliviji in v Argentini od leta 1958 doslej.

Priljubljenost kardinala Königa

Zavod za raziskovanje javnega mnenja je ugotovil, da je v Avstriji najbolj popularen kardinal Franz König, dunajski nadškof. Zanj se je izjavilo 71% oseb, izbranih iz vseh delov in socialnih položajev Avstrije. Za Otona Habsburškega pa se je izjavilo samo 3% vprašancev.

Novi kardinali

Med letos imenovanimi kardinali jih je pet iz Južne Amerike: dva iz Brazilije, eden iz Mehike, eden iz Ekvadorja in eden iz Gvatemale.

Brez poklicev

V glavnem mestu države Mehiko je za 6 milijonov vernikov samo 700 duhovnikov, v vsej državi pa je komaj 10.000 duhovnikov za 45 milijonov katoličanov.

Kdaj je film dober?

Pij XII. je dejal: „Idealen film je tisti, od katerega človek odide boljši, kot je stopil v dvorano.“

Novi državni tajnik

Zadnjih 55 let so bili vatikanski državni tajniki vedno Italijani. Sedaj je bil imenovan za državnega tajnika francoski kardinal Villot (60 let). Prej je bil tajnik francoskih škofovskih konferenc, nadškof v Lyonu (Francija), bil je podtajnik kon-

cila, pariški pomožni škof, eden izmed treh predsednikov rimske sinode in prefekt kongregacije za duhovnike.

Bogastvo misijonskih poklicev

Irci imajo danes čez 4.000 misijonarjev, ki delajo v afriških misijonih. Tu so vštetih duhovniki, redovniki in laiški misijonarji. 1449 jih dela v Nigeriji, 1361 v Južni Afriki, 472 v Keniji, 309 v Zambiji, ostali drugje po Afriki.

Zadnji tajniki

V zadnjih 70 letih so bili posebno znani naslednji vatikanski državni tajniki: pod Leonom XIII. kardinal Rampolla, pod Pijem X. Mery del Val, pod Benediktom XV. in Pijem XI. Gasparri, pod Pijem XI. Paccelli, pod Janezom XXIII. Tardini in Cicognani.

Krajši postopek za svetnike

V zadnjem času je sv. sedež uknil oz. znižal stroške pri opremitvi vatikanske bazilike ob proglašanju blaženih in svetnikov ter z novimi določbami skrajšal tudi časovno preiskovalni postopek o junaški stopnji kreposti svetniških kandidatov.

Novi nuncij v Argentini

Msgr. Lino Zanini je novi apostolski nuncij v Buenos Airesu. Msgr. Zanini je bil rojen 6. 5. 1909 v Riese v severni Italiji. V duhovnika je bil posvečen 3. julija 1938 in je isto leto nastopil diplomatsko službo. Med drugim je zastopal katoliško Cerkev v Belgiji, v Čile in Jeruzalemu, v Arabiji in drugje.

U Thant pri Pavlu VI.

Po avdienci pri sv. očetu je U Thant, glavni tajnik Organizacije Združenih narodov dejal: „Stališče Pavla VI. glede miru, lažute, kontrole oboroževanja in pomoči nerazvitim narodom nam je razlog in vir praktičnega navdihnjenja v našem medsebojnem prizadevanju pri reševanju omenjenih svetovnih vprašanj.“

Iz ene dve kongregaciji

7. maja je Pavel VI. razdelil do sedanjosti Obredno kongregacijo, ki jo je ustanovil Sikst V. leta 1588. Odslej bosta namesto omenjene kongregacije nadaljevala delo dva vatiškanska urada: Kongregacija za bogočastje in Kongregacija za postopke svetniških kandidatov. Prvo vodi švicar kardinal Gut, drugo pa italijanski kardinal Bertoli.

Hrana za Biafro

Kljub močnim protiletalskim napadom pristane v Biafri vsako noč povprečno osemnajst letal s hrano. Skupni odbor 23 protestantskih in katoliških dobrodelnih organizacij vzdržuje „zračni most“ med portugalskim otokom Sao Tomé in Biafro. Skandinavski, holandski, kanadski in severnoameriški (ZDA) piloti izpostavljajo svoja življenja sredi protizračnih nigerijskih napadov in so do sedaj prepeljali ponoči v Biafro okoli 300 ton hrane.

V Albaniji ni verske svobode

V Albaniji sta bili porušeni katoliški stolnici v Durazzo in v Tirani. Več pravoslavnih cerkva je bilo spremenjenih v plesne dvorane in

štiri mošeje spremenjene v trgovine, v poslopja za javno higijeno itd.

Delitev krsta po skupinah

V milanski nadškofiji (Italija) bodo od letos naprej delili sv. krst samo po skupinah in ne več vsakemu otroku posebej. Obvezen je tudi pripravljani pouk za starše in bote novokrščencev. Oseben krst je dovoljen samo v primeru smrtne nevarnosti. Razlog za to določbo je bila razvada v nekaterih krajih milanske nadškofije, ko je bilo skoraj večino otrok krščenih izven župne cerkve ali celo brez vednosti župnika.

Slovinci po svetu

Prireditve pri Svetem Ivanu v Trstu

4. maja so gostovali v svetoivanskem Marijinem domu v Trstu Goričani. V dobro pripravljenem sporedu so nastopili moški zbor „Mirko Filej“, mešani zbor „Lojze Bratuž“ in dramska šola iz Gorice. Poleg koncerta pesmi so izvajali oratorij „Friderik Baraga“. Marijin dom je bil odprt za šole ob koncu lanskega novembra, vendar je bilo v njem že precej uspešnih prireditvev.

Literarna nagrada „Vstajenje“

Literarno nagrado „Vstajenje“ v Trstu je letos razsodišče prisodilo pisatelju Alojziju Rebuli za roman „V sibilinem vetru“. Nagrada mu je bila izročena 19. maja v prostorih Društva slovenskih izobražencev. Govoril je dr. Anton Kacin.

novice iz slovenije

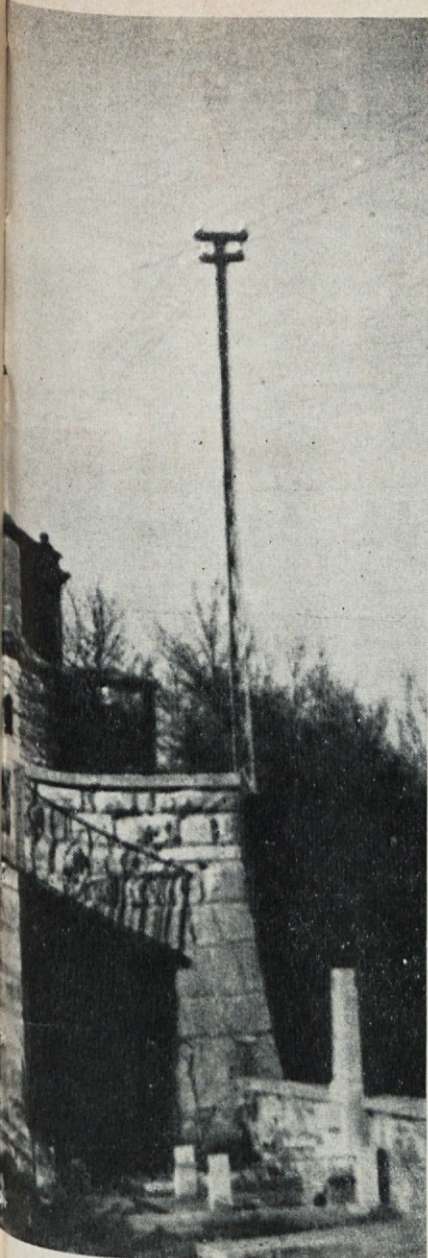
Vicepostulator v Baragovem procesu za beatifikacijo. Msgr. Salatka novi škof v Marquettu, ZDA, je imenoval prelata dr. Vilka Fajdiga za vicepostulatorja v Baragovem procesu za beatifikacijo. Za postulatorja pa p. Wolfa, Amerikanca. Načrt in želja odgovornih v Marquette je, da bi bil škofijski proces zaključen že v letošnjem letu.

Ob tem imenovanju je dr. Vilko Fajdiga zapisal: „Da bi delo bolje uspevalo, pozivam in prosim vse soprobrate duhovnike, da s svojo molitvijo in žrtvijo pri tem pomagajo in v tem smislu ob primerni priliki vne-majo tudi sebi izročene vernike ter jih spodbujajo, naj se s še večjim zaupanjem obračajo v svojih zađevah za pomoč na svetniškega škofa Baraga.“

Službe v ljubljanski nadškofiji.

Sociološki svet je preračunal, da v ljubljanski nadškofiji služi v isti žup-niji: nad 40 let dva župnika, od 30 do 40 let sedem župnikov, od 25 do 30 let osem župnikov, od 20 do 25 let 26 župnikov, od 15 do 20 let 19 župnikov, od 10 do 15 let 17 župni-kov, in nad 10 let 30 župnikov.

Jubilanti v mariborski škofiji v letu 1969. **Biseromašniki:** Erhaftič Martin, župnik v p. in vikar namestnik, Sv. Jakob v Slov. goricah, ordiniran 25. julija 1909; Škofič Marko, župnik v p., Sv. Miklavž ob Dravi, ordiniran 25. julija 1909; Weiss Matej, župnik v p., Petrovče, ordiniran 18. julija 1909. **Zlatomašnika:** Čontala Matija, lazarist, ljudski misijonar, Sv. Jožef v Celju, ordiniran 9. februarja 1919; Močnik dr. Vinko, profesor Teološke fakultete v Ljubljani, ordiniran 30. junija 1919.

„Duhovno življenje“ je slovenski verski mesečnik, ki ga izdaja konzorcij (msgr. Anton Orehar); urejuje uredniški odbor.

Editor responsable: msgr. Antonio Orehar, R. Falcón 4158, Bs. As.

Reg. de la Prop. Intel. N° 843.966.

Tiska Vilko SRL., Estados Unidos 425, Buenos Aires, Argentina.

POVERJENIKI:

Argentina: Dušnopastirska pisarna, Ramón Falcón 4158, Bs. As.

ZDA: Rev. Julij Slapšak, 6019, Glass Ave., Cleveland, Ohio 44103, USA.

Slov. pisarna, Baragov dom, 6304, St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA.

Kanada: Ivan Marn, 131 Treeview Drive, Toronto 14, Ont., Canada.

Trst: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia.

Italija: Zora Piščanc, Riva Piazzutta 18, Italia.

Avstrija: Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

NAROČNINA: Celotna naročnina v Argentini in obmejnih državah 2.300 pesov; v ZDA in v Kanadi 7 dolarjev; v Avstriji 125 šilingov; v Italiji 2.800 lir; drugje protivrednost dolarja.

DENARNA NAKAZILA na naslov: Antonio Orehar, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires, Argentina.

Naslovna stran: Šest fotografij iz bele Ljubljane
Zadnja stran: Jeruzalem v Slovenskih goricah
na Štajerskem